

Indija Susilaukė Nepriklausomybės

Britų Karalius Neteko Imperatoriaus Titulo

Šių metų rugpjūčio 15 d. užgeso išdidi Britanijos imperija Indijoje. Laikrodžiui mušant dvyliką nakties valandą gimė dvi nepriklausomos tautos — Indija (Hindustanas ar Industanas) ir Pakistanas. Iki ateinančio birželio mėn. šios dvi šalys valdysis Anglijos dominijų teisėmis, su anglių paskirtais general-gubernatoriais. Po birželio mėn. abi tos valstybės galės pasirinkti tokią valdymosi santvarką, kokios norės. Ikišiol buvęs Indijoje anglių karaliaus vietininku admiralas Mountbatten pasilieka Hindustano general-gubernatorium, o Pakistano general-gubernatoriumi tapo Mohammed Ali Jinnah.

Anglija valdė Indiją per išties 200 metų. Karalienė Viktorija buvo priėmusi Indijos imperatoriaus titulą prieš 70 metų, ir valdė šią milžinišką šalį su jos karaliukais-maharadžais ir radžais ir 389 milijonais gyventojų.

Prieš anglių viešpatavimą Indijoje sukilimai pasikartodavo beveik kas metai, bet angliai visuomet įstengdavo juos numalšinti. Tik dabartinė Anglijos socialistinė vyriausybė sutiko duoti Indijai nepriklausomybę.

Nepriklausomybės atgavimo dienoje įvyko daug riaušių didžiuosiuose naujų valstybių miestuose. Tose riaušėse žuvo

257 žmonės. Riaušių priežasčių — tikybiniai nesutikimai. Hindu tikybės pasekėjų esama apie 255 milijonai, o mahometonų — apie 93 milijonai. Šios dvi grupės nuolat pešasi už pirmenybę šalies politikoje. Del to ir susikūrė dvi atskiros valstybės — Indija, ar Hindustanas, kurios gyventojai daugumoje hindusų tikybos, ir Pakistanas, kuriame gyventojai mahometonai.

Atgavus nepriklausomybę, susidarė daug keblumų su nustatymu sienų abiem naujom valstybėm. Tikybiniai fanatikai puola vieni kitus skersiai. Abiejų šalių vyriausybės skiria komisijas, kurios turės išspręsti teritorijų padalinimą. O padalinimas nelengvas toje milžiniškoje šalyje, kurioje gyvena 45 skirtingos tautos, kur kalbama net 200 skirtingų kalbų, kur esama iki 700 autonomiškų kunigaikštysčių su turtingiausiais valdovais.

Indijoje 70% gyventojų verčiasi ūkininkyste. Daugiausia auginama arbatos. Iš javų ten gerai auga rugiai, kviečiai, kukuruzai ir miežiai. Daug auginama kavos, linų, kanapių ir kt. Iš Indijos buvo gauta visam pasauliui daugiausia deimantų, aukso, sidabro ir kitų brangiųjų iškasenų. Dar ir šiais laikais iškasama labai daug anglies, aukso, švino, druskos, sidabro, geležies, cinko, gaunama daug žibalo.

Laimėjo \$15,000 iš Sovietų

Rochester, N. Y. — Šio miesto gyventojas G. Messerschmidt buvo pasidėjęs į Sovietų Banką Maskvoje \$14,616. Pėnai tas Messerschmidt mirė, nepalikęs jokio testamentu. Kai jo brolis Charles F. Messerschmidt pareikalavo tų pinigų, Maskvos bankas atsakė, kad depozitoriumi mirus pinigai turi pereiti į Sovietų nuosavybę. Bet Amerikos teismas paliepė, kad pinigai būtų išmokėti mirusio broliui-paveldėjui iš Sovietų banko sąskaitos Chase National Bank of New York. Priskaičius nuosimti, skundėjas gavo 15,757.

Pramonių Likvidacija Japonijoje

Tokyo. — Japonijoje pradėta vykdyti stambiųjų įmonių likvidacija, įimtą užsienio bankus, kolonizacijos bendroves ir karo reikmenų gamybą. Visi didieji trustai panaikinami, o prekyba ir pramonė pavadama smulkiais įstaigoms.

SUSIREMIMAI INDIJOJE

London. — Čia gauta žinių, kad Punjab'o provincijoje kilo smarkios riaušės tarp mahometonų ir indusų. Susikirtime vartota šautuvai ir bombos. Žuvo 138 mahometonai, 8 indusai ir du pašaliniai asmenys.

Washington. — JAV Iždo Sekretorius Snyder paskelbė, kad praėjusiais metais surinkta pabaudomis už netikslų mokesčių mokėsių už pajamas (Income Tax) \$1,938,500,000. Iš mokesčių tarnybos paleista 4,000 musikaliumų valdininkų.

Parduos Nacių Pargrobtus Turtus

Berlin. — Iš Amerikos zonos Vokietijoje bus atgabenta į JAV apie keturių milijonų dolerių vertės brangenybių, kurias naciai buvo pagrobę iš persekiojamų žmonių. Tas brangenybes sudaro deimantai, djonai, senoviškos retenybės ir net auksinės dantų plombos. Brangenybių dalis bus parduota iš varžytinių, o už gautus pinigus bus duodama pašalpa tiems tremtiniam, kurių negalima repatriuoti į jų buvusias tėvynes.

Kada Pasibaigs Karai

Chicago, Ill. — Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Trygve Lie rašo žurnale Rotary International, kad karai išnyks ant visados tik tada, kai valstybės paliaus gaminusių bombonešius, naikintojus ir raketines bombas, o pradės gaminti žmonėms rubus, maistą ir patalpas gyvenimui. Tai labai lengvas budas, tik, deja, nieks jo nevygdo.

NORI IŠMOKT KARIAUTI

Nanking, Chinija. — Neįstengdami pabaigti karą su komunistais, tautiškieji chiniečiai kviečia iš Amerikos instruktorius, kurie išmokyti geriau kariauti chiniečių divizijas sudarytas saloje Formosa.

Dinamite Susprogo Dinamitas

Meksika. — Perėjusį šeštadienį susprogo dinamito dirbtuvė mieste, kurio vardas Dinamitas. Sprogime žuvo penki darbininkai.

Sukilėliai Paskelbė Sovietišką Graikiją, Veja Lauk Karalių; Reikalauja Išstremt Svetimšalius

Atenai. — Graikijos maištininkų "Generolas Markos" Vafthiades paskelbė pasauliui per radiją, kad esanti sudaryta Graikijai sovietiška "laisva demokratiška valdžia"; kad iš karaliaus Pauliaus atimamas sostas ir kad turi būti išvaryti iš Graikijos visi svetimšaliai ir svetimi agentai.

Tas Markoso paskelbimas yra ne kas kita, kaip tik kvietimas, kad Rusija ir jos pataikunai pripažintų "de facto" neva sudarytą "žmonių valdžią". Mat viena diena prieš tai Sovietai buvo pareiškę, kad jie ketina nutraukti su Graikija diplomatinis santykius, kadangi, anot Sovietų, Graiki-

jos karališkoji vyriausybė sutinėjė ir "kankina" Sovietų astovybės narius. Nors tokį Sovietų kaltinimą Graikijos vyriausybė pavadino visiškai nepamatuotu, bet, kaip žinoma, Sovietai su kapitalistiškų ir monarkiškų valdžių pareiškimais visiškai nesiskaito.

Aišku, kad paskui Sovietų Sąjungą paseks su pripažinimais Jugoslavija, Bulgarija ir Albanija, o gal ir Lenkija, užgirdamos šią naują sudarytą "valstybę". Tuomet bus sudarytas raudonasis Balkanų blokas, kuris galės drąsiau kibt vakarų demokratijos į akis. Viešosios Tvarkos ministras Zervas paskelbė, kad šiuo el-

gesiu Graikijos komunistų partija automatiškai pasidarė bėteise ir priešvalstybine partija, kuri turėtų būti umai likviduota, kaip pavojinga-penktoji kolona. Už Markos'o galvą jau andai buvo paskirta kaina, nes jis laikomas maištininku prieš valstybę, veikiančius svetimų šalių naudai.

Atsišaukdamas į pasaulį, čiu svetimų šalių naudai. "demokratiška kariuomenė yra vienintelė teisėta Graikijos jėga ir kad visos sutartys, kokias padariusi karališkoji Graikija su svetimomis valstybėmis, neturi jokios vertės. Tas pareiškimas, matyt, taikomas J. A. Valstybėms.

Vidvakarų Valstybėms Gresia Maišto Trukumas

Des Moines, Iowa. — Del nepastovaus oro šią vasarą kukuruzų (kornų) derlius labai nukentėjo. Vien tik Iowa valstybėje šiuo metu derlius busias 250 milijonų bušelių mažesnis, negu pėnai. Kukuruzų kaina žymiai pašoko. Chicagoje kukuruzų bušeliui mokama \$2.50, o kitur \$2.25. Vidutinis derlius busias nedidesnis, kaip 40 buš. nuo akro. Kukuruzų pabrangimas tempia aukštyn — ir kitų maisto reikmenų kainas.

Gumos Darbininkų Streikas

Akron, Ohio. — Gumos darbininkų unija (United Rubber Workers — CIO) gavo paliepiamą pradėti streiką tarp rugp. 14 ir 18 d. Viso sutreikus 45,000 darbininkų. Pasikusias toje industrijoje streikas buvo 1938 m.

Teroras Palestinoje Nesiliauja

Jeruzalė. — Žydų teroristai susprogdino bombą Palestinos Darbo Departamente, kur žuvo trys anglių policininkai. Anglai padarė daug krūtų ir suėmė 35 sionistų vadus, kurie uždaryti patalose stovyklose.

Tremtinės Moterys Vyks į Angliją, o Vyrai į Kanadą

Heidelberg, Vokietija. — Anglija pasirašė sutartį, sulig kurios į Angliją bus įleista tremtinių moterų 20,000 iš įvairių DP stovyklų Vokietijoje. Moterys, tarp 18 ir 50 m. amžiaus, gaus darbus audyklose, ligoninėse, skalbyklose, namų tarnyboje ir ukiuose.

Iš Amerikos okupuotos zonos manoma išleisti apie 10,000 tremtinių vyrų į Kanadą, kur laukia darbai miškuose, audyklose ir kitose įmonėse.

Tikimės Pasimatyti Amerikoje

Lietuvių tremtinių Tautinio Ansamblio grupė vaidinant "Joninių Vakarą". Visas ansamblis rupinasi atvykti į Ameriką. Apie šį ansamblių skaitykite 5 pusl. "Dveji Metai Tautinio Meno Tarnyboje".

Sovietai Nerimauja

Maskva. — Posėdžiaujant Brazilijoje Tarp-Amerikoniškai konferencijai, Sovietų vyriausybė per radio pradėjo verskenti, kad Jungtinės Amerikos Valstybės bando pavergt kariškai ir politiskai visas Amerikų respublikas. Toks JAV elgesys, anot Sovietų, esąs aiškus įsimašymas į kitų valstybių vidaus reikalus.

Sovietai, mat, pastebi krislų svetimoje akyje, bet nemato pagaliao savoje.

PINIGAI VARVA I NAMŲ RUSI

Roma. — Vasarodamas Italijoje profesorius Meadows iš Massachusetts pastebėjo, kad pro prakiurusį jo vasarnamio pamatą varva i rusi... pinigai! Pinigai esą kalti septynioliktame šimtetyje ir atplaujami iš netoliese esančio fontano.

Vargšė Anglija!

Washington. — Anglijos diplomatai tariasi su Amerikos vyriausybe, kaip paengvinti paskolą Anglijai. Manoma tuo reikalu susitarti ne laukiant kol susirinks Kongresas, nes Anglijos finansiniai reikalai esą tikrai desperatiški. Reikia pinigų, pinigų ir dar pinigų.

Berlin. — Sovietai davė okupacinei vyriausybei paliepiamą imti i priverstinus darbus 20,000 vokiečių iš Rusų Zonos. Tie darbininkai turės dirbti Saksonijos kasyklose, kur randamas uranijus, iš kurio gaminamos atominės bombos.

Detroit. — Automobilių pardavėjai sako, kad per ateinančius du metus dirbtuvės nesusps pagaminti tiek automobilių, kiek bus reikalavimų. Vadinas, norintieji įsigyti naują automobilį, turės palaukti bent du metus.

Gresia Anglių Trukumas

New York. — New Yorko ir apylinkės gyventojams laikraščiai pataria pasiskubinti prisipilti anglių pilnus aruodus dabar, nes ateinančią žiemą gali būti didelis kuro trukumas, kadangi dabar išgabanama į Europą kietojo anglio suvirš 50% daugiau, negu pėnai.

Belaukiantieji rudeno gali skaudžiai apsigilti, nes anglio atpigimo tikėtis negalima, o atėjus žiemai, pasunkės jo atgabenimas, sukliudąs kuro pristatymą vartotojams.

New Yorko mieste suvartojama nuo aštuonių iki dešimties milijonų tonų anglio per metus.

Gromyko Skrėtrioja Prieš Ameriką

Lake Success. — Rusijos delegatas Jungtinėse Tautose Andrei Gromyko, numetęs į šalį visą diplomatišką mandagumą, užperkunavo (grom — rusiškai perkunija), kad "gramozdiškas įsimašymas į Graikijos vidujinius reikalus yra Jungt. Amerikos Valstybių darbas". Gromyko sako, kad Amerikos siulomam planui išspręsti Balkanų klausimą, jis pastatysias dar vieną "veto". Rusija busianti priešinga visiesi sumanymams, kurie nesiderina su taikos palaikymu ir tarptautiniu valstybių susidraugavimu, kaip kad nori Sovietai.

Vieno Lapo Laikraščiai

Paryžius. — Del popierio trukumo, Prancuzijoje pradėta leisti tik vieno lapo laikraščiai. Tai mažiausi laikraščiai pasaulyje.

Prasidėjo Amerikoniškos Ligos Sezonas

New York. — Sveikatos Departamento viršininkas Weinstein įspėja miesto ir apylinkės gyventojus apie prasidedančią amerikoniškos ligos "Hay Fever" epidemiją. Tą ligą sukelia šioje šalyje augančios piktžolės Ragweed žiedų dulkės, kurias įkvėpuojama su oru.

Hay Fever (šieno drugys) — gana įkyri liga: čiaudėjimas, nosies kataras, ašarojimas, kosulys, karštis ir kt. Kai kuriems, sykį sirgusiems, ta liga pasikartoja per keletą sekamų vasarų, nors lengvesnėje formoje.

New Yorko miesto Sveikatos Departamento šią vasarą pradėjo prieš tos ligos plėtimąsi smarkiai kovoti. Nuo birželio 17 d. ikišiol mieste ir apylinkėse sunaikintos Ragweed piktžolės 3,482 akrų plote. Pėnai išvalyta nuo tų piktžolių 2,000 akrų. Likusis 8,000 akrų plotas buvo manoma apvalyti iki rugpjūčio 15 d., bet sutrukdė lietus.

Susirgusiems patartina neleist ligai įsisenėti. Prasidėjus čiaudėjimui ar slogai, umai kreiptis į aptieką ar pas gydytoją.

Kas Tvarko Graikijos Revoliuciją

Atenai. — Nors "generolas" Markos Vafthiades skelbiasi esąs raudonųjų sukilėlių vadu, bet visą sukilimą, ypač sukilėlių aprupinimą karo reikmenimis, tvarko ne kas kitas, kaip tik buvęs amerikietis Nunzio Zafarites, baigęs inžinieriaus mokslus Illinois ir Michigan universitetuose.

Karo laiku šis graikas tarnavo Anglijos žvalgyboje, o vėliau dirbo prie UNRRA ir, pagaliau, buvo vertėju Jungtinių Tautų komisijoje Balkanų padėčiai tirti.

Anglijos ir Amerikos kari-

ninkai sako, kad Zafarites esąs inžinierijos genijus. Neapsitenkinęs angliais ir amerikais, Zafarites prasidėjo prie Graikijos sukilėlių, kuriems sukūrė požemines dirbtuves ginklams, bomboms ir kitiems karo pabuklams gaminti. Iš gautos Jugoslavijoje ir Bulgarijoje medžiagos Zafarites įrengė sukilėliams slap-tas radio stotis tokios jėgos, kad galima lengvai susižinoti su sukilėliais įvairiose vietose, kas sudaro galimybę sutartiškai veikti prieš Graikijos valdžią.

Indonėzija Nepriima JAV Tartininkavimo

Batavia, Java. — Indonėzijos respublika antru kartu atmetė Jungt. Amerikos Valstybių pasiūlymą tarpininkauti taikos sudaryme su Olandija. Indonėziečiai sako, kad tarpininkavimas šiuo laiku neatneš jokios naudos, jei Jungtinės Tautos nepaskirs arbitracijinės komisijos Rytų Indijoms. Prašoma, kad Amerika tuo reikalu panaudotų savo įtaką Jungtinėse Tautose.

Indonėzijos prezidentas Soekarno sako, kad "kol taika nepaduota į mūsų rankas, tol negali but Indonėzijoje tvarkos nei saugumo".

Pabrangs Auksas

London. — Finansiniuose sluoksniuose kalbama, kad J. A. V. netrukus pakels aukso vertę po \$50 už unciją. Ikišiol Amerika mokėjo po \$35 už perkamą auksą.

Numatoma, kad tokios šalys, kaip Anglija, Prancuzija ir kelios kitos valstybės, kurių finansai remiasi aukso valiuta, turės daug didesnius kreditus doleriais, negu turėjo ikišiol. Tas sustiprins jų finansus.

Mažina Valdžios Tarnybą

Washington. — Per pirmąjį pusmetį šiemet paleista iš federalinės tarnybos 78,700 asmenų. Iš buvusių valdžios tarnyboje 1,980,700 birželio 1 dieną liko tik 1,902,000 valdininkų. Karo laiku buvo valdžios apmokamų tarnybinių 2,915,500.

Washington. — Skelly Oil Company paskelbė, kad praėjusio pusmečio grynas tos žibalinės įmonės pelnas buvo \$7,621,151, iš kurio reikės užmokėti mokesčių valstybei \$2,559,300. Tos bendrovės akcijų kaina pakilo nuo \$3.53 iki \$7.76.

Žuvo Amerikos Ambasadorius

Honolulu. — Skrisdamas iš Tokyo į Ameriką lėktuvas B-17 neteko kuro ir nukrito į okeoną netoli nuo Honolulu. Nelaimėje žuvo šeši asmenys, kurių tarpe ir Amerikos ambasadorius, Kontrolės Komisijos Japonijai pirmininkas George Acheson Jr. Tris keleivius pasisekė išgelbėti; keturi dar nesurasti.

Vėl Tie Neištikimi Valdininkai!

Washington. — Valdžia vėl pradeda gana ilgai užvilktą tyrinėjimą, kuriuo manoma susekti kiek yra neištikimų šiai šaliai valdininkų tarp dviejų milijonų tarnautojų. Tyrimas turės but baigtas ateinančių metų kovo mėn. Manoma, kad federalinėje tarnyboje esama gana daug neamerikoniško nusistatymo valdininkų.

DAR VIENAS BAUBAS

Washington. — Kariuomenės pareigūnai sako, kad Rusija pagaminusi milžinišką kontroliuojamą raketinę bombą, kuri esanti dvigubai galingesnė už žinomas V-2 raketines bombas. Kalbama, kad bus gaminamos raketinės bombos 100,000 svarų.

Priešbolševikiška Konferencija Brazilijoje

Rio De Janeiro. — Netrukus čia susirinks įvairių šalių atstovai į tarp-amerikinę konferenciją, kurioje bus aptarta kaip kovoti su komunizmo pavojumi abiejose Amerikose. Iš JAV išvyko i konferenciją senatorius Connally ir kongresmanas Bloom.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America

DR. M. J. VINKAS
Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States ---- \$1.50
To Foreign Countries ---- \$2.00
307 W. 30-th St., New York 1, N. Y.
Tel.: LAcKawanna 4-5529

PASTABOS

Remtinai sumanymas. — Chicago lietuviai veikėjai sumanė pastatyti paminklą velionii dr. Jonui Šliupui. Tai yra girtinas chigiečių sumanymas. Dr. Jonas Šliupas savo darbus pilnai užsitarnavo tokio paminklo ir savo vardo įamžinimo. Jis visą savo gyvenimą pašventė Lietuvos ir lietuvių tautos labui, todėl jo vardas turi būti įamžintas ir pasiliktis atminčiai lietuvių tautos gentkartėms. Dr. Šliupas prisidėjo prie kiekvieno lietuviško bei kultūrinio darbo, kuris tik buvo dirbamas lietuviams ir lietuvių tautos naudai. Jis daug darbo pridėjo prie šiandieninių mūsų didžiulio Susivienijimo, buvo daktaru kvotėje ir tarnavo įvairiose pastoviose komisijose iki išvykimo Lietuvon. Taipgi jis buvo SLA Garbės Nariu iki mirties. Taigi chigiečiai iškeldami paminklo statymo reikalą didžiam lietuvių tautos budintojui dr. Jonui Šliupui, užsitarnauja didelės pagarbos ir dėkingumo nuo visų Amerikos lietuvių, su kuriais velionis dr. Šliupas nuširdžiai dirbo gyvenimą Amerikoje.

Kur tokis paminklas bus pastatytas, tas nedaro skirtumo. Vietų tokiame paminklui yra daug, nes dr. Šliupas dirbo visiems lietuviams, todėl visai neabejotina, kad kiekviena didesnė lietuvių kolonija savo mieste norėtų turėti šio didžiojo lietuvių tautos budintojo paminklą. Tokis paminklas galėtų būti pastatytas Clevelando Lietuvių Kultūriniam Darželyje, prie kurio įrengimo nemažai yra prisidėjęs ir mūsų Susivienijimas. Antra gera vieta paminklui statyti, tai kuris nors didesnis miestas Penn. valstijoje, kurioje dr. Šliupas veik visą savo gyvenimo laiką Amerikoje gyveno ir su ten gyvenančiais lietuviams dirbo. Trečia vieta gali būti New Yorkas, kuri taipgi yra patogi ir daugeliui prieina, nes čia yra taip sakant visos Amerikos susisiekimo centras, todėl lietuvių atvažiavę iš įvairių kolonijų turėtų progą aplankyti šio lietuvių tautos didvyrio paminklą.

Bet dėl vietos paminklui statyti nėra reikalo ginčytis ir kokias nors varžytines daryti. Chicago lietuviai sumanė paminklo statymo reikalą ir jie nori turėti paminklą tautiškos kapinėse, nes tikrąsiai jiems ta garbė priklauso, todėl lai chigiečiai savo sumanymą pildo ir stato paminklą savo mieste. Kitų kolonijų lietuviai ir SLA nariai, įvertindami velionio dr. Šliupo darbus, privalėtų sulig išgailės pagelbėti šį svarbų chigiečių sumanymą įvykdyti.

Kada Chicagoje paminklo statymo darbas bus baigtas, tada bus galima kalbėti apie tokio paminklo statymą kitose aukščiausiasiose ar nepaminėtose lietuvių kolonijose, nes dr. Šliupas savo atliktais darbais tokių paminklų pilnai užsitarnavo kiekvienoje didesnėje lietuvių apgyventoje kolonijoje.

M. L. VASIL

Kalbasi Ginklus Žvangindami

Penkiasdešimties penkios valstybės sudaro Jungtinių Tautų organizaciją. Kuomet nacizmas ir fašizmas liko nugalėti ir ši organizacija buvo steigiamą, pasaulio žmonija į ją dėjo daug vilčių. Buvo manyta, kad šioji pasaulio tautų organizacija, pasiremdama žmoniškumo ir teisybės principais, netiktai palaikys nustatytą pokarinę taiką, bet sykiu užtikrins visoms laisvę mylinčioms tautoms nepriklausomybę, raištų ir be baimės gyvenimą.

Karui pasibaigus jau keli metai praėjo ir dar niekas nėra nuveikta. Pasitarimai pokarinės taikos nustatyme be pasekmių ir palaidoti garsiu ginklų sužvanginimu. Jungtinių Tautų organizacijoje atstovų palaikymas tautoms kainavo jau desėtkus milijonų dolerių ir niekas nenuveikta. Valstybių rubežiai nenustatyti ir pavergtos tautos tebėra vergijoje ir išnaikinime.

Kodel taip daroma ir ko laukiama? Ką gi tas viskas lemia sulaukti? Kodel nenustatyti aiškų teisybę ir žmoniškumą paremtą taikos planą. Kodel nenustatyti laisvą gyvenimą mylinčioms tautoms rubežius ir tą vykdyti. Jeigu kuri valstybė bus tam priešinga, tegul ji pasilieka nuošaliai kaip tokią, kaip žmonijos laisvės ir ramaus gyvenimo priešas. Vienas ar du nepivalo pasaulio tautų pirmynęig sulaikyti. Žmonija ištroškusi laisvės, ji laukia ramaus užtikrinto gyvenimo.

Diplomatines kalbos liekasi paprastais plepalais ir įgazdinimu. Jos veda dar prie didesnio vieny kitais nepasitikėjimo ir keršto. Jos veda prie slapto ir pragariško prisirengimo vienas kitą sunaikinti.

Plačiai kalbama apie Rusijos prisirengimą pasigaminti atomo bombą. Atvirai sakoma, kad Rusija visu smarkumu rengiasi prieš Ameriką. Pranešimuose sakoma, kad Rusija mobilizuoja net 20,000 vokiečių darbininkų kasimui uraniūm, kaip atomo bombai medžiagą, Erzgebirge kalnuose, Vokietijoje. Visai daleistina, kad tas yra, nes Rusija nusistačius bent kokiame klausime nenusielsi ir tuo savų reikalavimų neuitolti. O tie reikalavimai, tai kaimynių valstybių pavergimas, Rusijos ekspansija, komunizmui gauti desėtkus milijonų naujų vergų.

Amerikoje atomo bombos gamyba eina ir ji plečiama, nes pranešimai spaudoje sako, kad ir New Yorko artimoje apilinkėje atomo bombai gamyba įrengiama. Apart to, Amerikos mokslininkai jau prasarė, kad busimam kare bus galima ir naujas žmonijos naikinimui įrankis, tai bakterijų bomba. Jie nurodė, jog užtektų net 8 uneijų bakterijų, kuriomis gali išnaikinti visus Amerikos gyventojus.

Tokie gazdinanti pranešimai tai yra vedamas nerų karas, o nerų karas visuomet buna įvadas į prisirengtą ginkluotą konfliktą.

SLA Nariai ir Politika

Susivienijimas nėra politinė organizacija, tad nežiurint kuris kokias pažūras turime gyvenimo eigoje, politikos į Susivienijimo Lietuvių Amerikoje reikalus nemaišykime.

Dabartiniame momente SLA nariais yra dvi butiniausios pareigos:

1. Kaip piliečių ištikimybė šiai šaliai.
2. Energingas veikimas savoje organizacijoje.

Budami ištikimi šiai šaliai, nežiurint kuria kryptimi pasaulinė politika eis ir kokį rytojų sulauksime, visuomet turėsime užtikrintą neličiamybę patys sau, savo šeimoms ir namams. Visuomet bukime atsargūs ir nepasiduokime svetimos valstybės agentų įtakai. Saugokimės jų grupių ir jų veiklos. Tapdami šios šalies piliečiais pasižadėjome būti šiai šaliai ištikimais ir tą savo pasižadėjimą garbingai išlaikykime.

Energingai veikdami organizacijoje, auklėdami ją naujais nariais ir stiprindami jos esamus fondus, patys sau ateitį užtikriname. Nežiurint kokius, kad ir sunkius momentus prisieis sulaukti ir reikės juos pergyventi, budami tinkamai prisirengę, vieningi ir darbe energingi, neįjuntamai galėsime pergyventi.

Dabartiniu laiku vedamas SLA 60 metų Jubiliejaus Vajus. Nei vienas neatsilikime nepasidarbavę jo pasisekimui. Jeigu jau ne kiekvienas SLA narys, tai bent esamos SLA narių šeimos, lengvai gali gauti po naują narių. Tą padarydami turėsime tukstančius naujų narių. Iš jų tarpo atsiras naujų veikėjų, kurie senesnius pavaduos darbe. Jie atneš naujos energijos, naujų sumanymų ir naujų jėgų. Dar daugiau sustiprinta organizacija ir joje esamos nariams naudos bus lygiai jiems ir mums visiems.

Vasarines atostogas praleidę, rugsėjo, spalio, lakričio ir gruodžio mėnesius padarykime generaliais vajuos mėnesiais. Apskričiai ir kuopos suregkime vajuos lenktynes ir į jas stoję visi dirbkime. Iki šiol dar nesančios SLA nariais Amerikos lietuvių suvieninkime Susivienijime. Vienybėje laimė ir galybė, tai kiekvieno SLA nario obalsis!

Lietuva Demokratijos Kovoje Prieš Diktaturą

Demokratijos kovos prieš diktaturą bylon labai tipingai įeina Lietuva. Ji yra lyg veidrodis, kuriame matosi ir demokratijos ir diktatūros veidai ir veiksmai. Tame veidrodyje matosi J. A. V. ir Sovietų Rusija. Amerikos veido išraiška ir visa elgsena yra nuosėkli ir korektinga, o Rusijos veidas ir elgsena rodo cinizmą ir kriminališkumą.

Pažiūrėkime į Lietuvos veidrodžio 1920, 1922 ir 1940 metų liepos mėnesius. Liepos 12, 1920 metais Lietuva ir Sovietų Rusija pasirašė Taikos Sutartį. Ta sutartimi Rusija atsisaikė visiems laikams pretenzijų į Lietuvos teritoriją ir žmones — pripažino Lietuvą nepriklausoma suverenine (pilnateise) valstybe. Liepos 28 d., 1922 m. Amerika pripažino Lietuvą de jure — padarė ją teisiniai lygia sau. Tos dienos pasekoje užsimezgė normalūs ir draugiški santikiai tarpe Amerikos ir Lietuvos. Ameriką paskyrė savo atstovus Lietuvai, o Lietuvai Amerikai. Tie santikiai egzistuoja ir šiandien. Amerika ir Lietuva įsipareigojimų bei pasižadėjimų nekeičia ir nelaužo. Viena antros suverenumą ir teritorinį integralumą respektuoja. Jom sutartys ir pasižadėjimai yra teisės ir garbės nuostatai — civilizuoto valstybių santikiavimo postulatai.

Liepos 21, 1940 m. Sovietų Rusija Lietuvą ir jos piliečius išprievartavo ir paskelbė pasauliui, kad lietuvių tauta laisvu noru Rusijai pasidavė ir atsidavė — savo nepriklausomybės atsisakė ir iš suvereninių (padorių) valstybių tarpo išsitraukė — Rusijos sugulove pasidarė. Lietuva šita šmeižta pasmerkė ir visam pasauliui pranešė Rusijos begėdiškumą ir kriminališkumą.

Ameriką Stoją Lietuvą Ginti
Amerika, pirmoji, stoji Lietuvą ginti. Ji išėjo (liepos 23, 1940 m.) su griežtu Rusijos pasmerkimu ir pareiškimu, kad ji yra priešinga smurtui, nežiurint į tai, ar jis bus vykdomas jėga ar jėgos grāsinimu, nes vienas ir kitas budas yra nesuderinamas su teise, teisingumu ir žmoniškumu.

Lietuva yra okupuota ir valdoma smurtu ir jėga. Lygiai taip pat kaip buvo okupuota ir valdyta Austrija ir Čekoslovakija, išskiriant deportacijas į Sibirą ir į kitas europiečiams nepakenčiamas Rusijos dalis.

Rusija sulaužė ir tebelaužo tarptautinę teisę ir jos pačios pasirašytas sutartis (Taikos, Nepuolimo, Tarpusavio Pagalbos ir kitas) su Lietuva ir su kitomis valstybėmis. Ji sulaužė ir tebelaužo Atlanto Chartę, karo meto pasižadėjimus ir patį Jungtinių Tautų Chartę. Ji pasirinko ir vykdo Hitlerio taktiką ir filosofiją. Ji yra agresorė ir imperialistė. Lietuva yra pirmoji jos auka Europoje. Po Lietuvos seka Latvija, Estija ir kitos valstybės, kurios, nominaliai, tebėra nepriklausomos — taip kaip buvo Lietuva nuo spalio mėn. 1939 m. iki birželio mėn. 1940 m., bet faktinai jau yra priklausomos Rusijai. Šitą priklausomybę aiškiai parodė Lenkija ir Čekoslovakija ryšium su Marshall'o planu: jos pačios pasižadėjo planą priimti, o Maskva uždėjo veto — Lenkija ir Čekoslovakija nusilenkė Maskvai — atsisakė Marshall'o planu naudotis, nors jis joms ir jų žmonėms būtų buvęs labai naudingas. Tas, aišku, Rusijos ir jos pavergtų tautų santikio nē kiek nepagerins. Lenkai, čekai ir baltariečiai jau ir rugos, kad Rusija jas smaugia ir iš už sienos pūramos neleidžia. Ne-

priklausomų tautų pavergimas ir kankinimas neišeis Rusijos naudon.

Rusijos Klaidos

Rusija padarė dvi labai dides ir sau kenksmingas klaidas: 1) okupuodama ir pavergdama Pabalčio valstybes, ir 2) atmesdama Marshall'o planą ir neleisdama juo naudotis kaimynams. Šios klaidos ją nustatė ne tik prieš nukriausuosius žmones, bet ir prieš visą demokratiškąjį pasaulį. Dabar jau mato net ir tie, kurie karo metu nematė, kad Rusija yra imperialistė ir diktatorė aukščiausio laipsnio. Rusijos imperialistiški ir diktatoriški veiksmai ir su jais nesuderinamos kalbos parodė, kad jos vadai yra ne tik imperialistai ir diktatoriai, bet kartu ir veidmainiai bei melagiai, kurių žodžiai yra tokios pat vertės, kaip jie buvo Hitlerio ir Goebelsu. Kaip kur Hitlerio su Goebelsu elgsena buvo net aiškesnė ir atviresnė už Stalino ir Molotovo elgseną. Naciai buvo totalitaristai ir sakė tokias esą, bolševikai yra tokie pat ir dar aršesni totalitaristai bei demokratijos priešai, tačiau jie afišuojasi demokratizmu ir humanizmu, nors pas juos demokratizmo ir humanizmo nėra nei lašo — jų visa santvarka ir elgsena yra paremta grynu despotizmu ir brutalizmu: žmogus pas juos yra tik įrankis — beteisus vergas; jų valdomas kraštas vienas didelis kalėjimas.

Tik Dabar Pamatė

Amerika ir kitos valstybės dabar mato ir žino tą, ką Lietuva ir lietuviai matė ir žinojo 1940 metais. Amerikos ir demokratiškų valstybių interesai dabar sutampa su Lietuvos ir kitų Rusijos užgautų ir pažemintų valstybių interesais. Lietuva dabar įeina demokratijos prieš totalitarizmą bylon. Vis daugiau ir labiau ji pradeda rodytis spaudoje, radio komentaruose, kongresmanų ir kitų kalbose kaip nekaltai ir baisiai Sovietų Rusijos nuskriausta auka. Jau ne vienas laikraštiniškas ir kalbėtojas bei komentatorius yra priminęs Amerikos vyriausybei iškelti Lietuvos bylą viešumon ir parodyti pasauliui Rusijos kriminališkumą, kurie yra biauresni ir baisesni net ir už nacinės Vokietijos ir nacių kriminališkumus.

Štai žurnalas Destiny, birželio mėnesio vedamajam — Soviet Hypocrisy — sako: "It is time the nations of the world were aroused to realities. Let us agree with Russia that there should be no foreign intervention in the affairs of other nations and then insist that the Soviets get out of Lithuania, Latvia, Estonia and all other nations with whose internal affairs she has interfered". Tas pats žurnalas, rugpjūčio mėn. laidodas, spausdindamas Petro Daužvardžio straipsnį — The Day of Soviet Infamy — rašo: "Great Britain and the United States cannot escape responsibility for the tyrannical acts of the leaders of the Kremlin, made possible by our policy of continued appeasement". Tokių ir panašių balsų žurnaluose ir dienraščiuose yra daug. Jie visi veda prie didžiojo taško — prie pastatymo teisės ir teisingumo tēzės prieš agresijos ir brutalizmo tēzė. Šitos dvi tēzės susijungti vienon negali. Viena arba kita turi imti viršų. Šių tēzių svėrime tenka ir lietuviams atitinkama pareiga. Lietuviai gali ir turi sulošti šiame reikale didelę rolę. Jie yra gyvi liudininkai

Sveikatos Skyrius

Šį skyrį, pavesta SLA narių sveikatos reikalams, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komisijos nariams ir lietuvių gydytojams bei sveikatos šinovams.

Kuno Temperatūros Balanso Svarba

Rašo DR. S. BIEŽIS

Yra viena vyriausia gamtos taisyklė, kuri be mažiausio pasigaulejimo sako ir vykina: "Jei nori gyventi ir išlaikyti savo gentį — privalai prisilaikyti nekeičiamų tūly gamtos įstatymų". Šių pamatinių dėsnių iki šiol dar jokia kita jėga neįstengė pakeisti. Atrodo ir ateityje nebus kitaip. Kas tam visam priešinasi, sužiniai ar visai nekaltai, tas kiekvieną sykį skaudžiai nukentės, nes mūsų geroji gamta niekam nedaro išimčių — mes visi esame jai lygūs.

Štai gamta mums davė nesuskaitomus milijonus, taip vadinamų prakaito liaukų mūsų odoje, o tos, akia nematomos, liaukos labai dažnai sulošia didžiulę reikšmę mūsų gyvenime. Iš praktiško patyrimo, visi žinome praktišką prakaitavimo reikšmę. Taipgi žinome, kad šaltyje mūsų oda susitraukia ir nē lašelio prakaito iš jos neištrauki. Tačiau, tik retas kuris nusimano, kodel visa tai įvyksta. Dažnai net gerokai prastame, kodel karštymetyje tokis nemalonas prakaitas išpila, o šaltymetyje mūsų oda pasidaro taip šurkščiai neįjauki, šiuose kraštutiniuose pasireiškimuose mūsų geroji gamta tikrai gelbėti mūsų gyvybes. Priešingai, tik retas galėtų ilgai išlikti gyvu bei džiaugtis savo gera sveikata.

Aiškesnio supratimo delei paimkime paprastą, visiems gerai žinomą pavyzdį. Štai, šeimūninkė verdira katilą vandens, kuris verda kunkuliuoja net per ilgą laiką, sakysime valandą ir kita, o vienok temperatūra arba, kaip mes sakome, karštis nē kiek nepakyla. Verdančio vandens karštis visuomet pasilieka vienokis, butent 212 laipsnių Farenheito, kad ir tą vandeningą virintume per metų metus. Tai buna delto, kad verdantis vanduo garuoja, prakaituoja ir tas garavimas-prakaitavimas kaip tik šaldo tą verdantį vandenį ir neleidžia jo temperatūrai aukščiau kilti. Tačiau tą patį katilą sklandžiai uždenkime ir neleiskime verdančiam vandeniui išgaruoti, tai bežiurint karštis kas sykis kils aukštyne ir aukštyne ir pats katilas sprogs dėl peraukštos temperatūros.

Patikrintas išaiškinimas yra labai paprastas, butent — prakaitavimas ar garavimas yra tiesioginis šaldymo procesas. O kol tokis procesas tinkamoje proporcijoje vyksta, tai negali būti jokios eksplozijos pavojaus. Kitais žodžiais sakant, geras balansas arba lygsvara buna išlaikoma, ko mūsų sveikatai ir reikia.

Dabar pažvelgkime kaip praktiškai visa tai į mus atsiliepa. Reikia visiems aiškiai suprasti, kad žmogaus temperatūra arba jo šiluma privaloma būti vienokia visados neatsižvelgiant į išlaukinių aplinkybių temperatūrą. Kitais žodžiais sakant pareina: žmogaus aplinkumos temperatūra

sovietų kriminalistų. Kai kurie iš jų yra patyrę ant savo sprando rudąją ir raudonąją diktaturas — dabar gyvena demokratinėse santvarkose Amerikoje, Anglijoje ir daug kur kitur. Jiems ir Amerikos lietuviams tenka sukristi ir stipriai patarnauti demokratiškai ir žmonijai. Dr. Juris.

gali būti labai karšta, kaip vasaros karštymety, arba labai šalta kaip didžiausiam žiemės šalty, o žmogaus viduje šiluma privalo pasilikti veik vienokia, jei jis nori išlikti gyvu ir sveiku ilgesniame laiku. Kitaip jo gyvybė gali ir labai dažnai žūsta net į keliolika minučių. Čia gal ir labai teisingai pasakys: Žiemos šaltyje aš galiu storai apsiirengti ir stubos pečių užsikurti. Tai pilnai teisinga. O kagi padarysi vasaros karštymetyje, ypač tropiškoje šalyje, ar dirbdamas vasarmety prie karštos ugnies, arba sirgdamas ilga liga susijusia su aukštu karščiu? Čia jau reikia ko kito, ko žmogaus protas dar neįstengė balansuoti.

Tos katastrofos pašalinimui gamta kaip tik parupino mums milijonus prakaito liaukų odoje, kad kartais kaip tik panašiais atsitikimais apsaugojus mūsų gyvybę. Šioje linkmėje mes esame gana saugūs, jei žinosime ir suprastume praktišką reikšmę karštymetyje ir stoka to prakaitavimo, kada yra šalta. Praktišką švadą galime padaryti kaip seka: Pirmiausia, kada šalta ir kada asmuo neprakaituoja, tai geras ženklas, kad šiluma kuno viduje esti taupoma ir tuomi žymiu laipsniu gyvybė apsaugojama.

Vienok karštymetyje arba kitokiais karščio aplinkybės sumetimais asmuo nepajėgia to karščio pašalinti iš savo kuno, tai neretai įvyksta rimta komplikacija. Vienok, kada žmogus atsiradęs karščio padėtyje, nemažai prakaituoja, tai reiškia, kad jis save vėdina ir jam negresia karščio užgavimas. Žodžiu sakant, juo asmuo daugiau prakaituoja, tuo jis esti liuosesis nuo karščio užgavimo. Jei kartais žmogus negali prakaituoti, tai jis tikrai turi apsisaugoti nuo karščio įtakos, nes tai gali tiesioginiai jo gyvybę paveikti. O tai ypač yra begalinės svarbos vasaros karštmečiuose.

Šių taisyklių mums visiems yra labai svarbu turėti aiškų supratimą bei jų nuosekliai prisilaikyti savo sveikatos gerovei.

Ar žinote, kad

Henry S. Truman yra trisdešimts trečias Suvienytų Valstijų prezidentas ir dabar neturime vice prezidento. Pirmuoju Suv. Valstijų prezidentu buvo George Washington, o vyriausias S. V. prezidentas (jau neprezipitaujamas) mirė budamas 90 metų amžiaus John Adams, jauniausias numeris 49 m. amžiaus James Abram Garfield. Iš buvusių prezidentų gyvu yra tik Herbert Clark Hoover. Vienas prezidentas William H. Harrison turėjo šešis sunus ir keturias dukteris, o aštuoni buvę prezidentai visai vaikų neturėjo.

Amerikoje yra iš viso apie 333,900 indijonų ir kad jų skaičius per dešimts metų pauga tik apie vienu tukstančiu. Daugiausia indijonų yra Arizona valstijoje (apie 55,000), o mažiausia — Delaware valstijoje — apie 14. Indijonai daugelyje valstijų laikomi tam tikrose koncentracijose, kur jie turi įvairių užsiimimų ir apdirbinėja savo laukus.

Visi Dalyvaukite Susivienijimo 60 Metų Jubiliejaus Vajuje

Vajaus Komisija:
ADV. W. F. LAUKAITIS,
F. DARGIS,
DR. M. J. VINKAS.

SUSIVIENIJIMO ATEITIES KELIAI

SPECIALIS TĒVYNĖS SKYRIUS

Šis skyrius įvestas SLA 60 Metų Jubiliejaus Vajaus Komisijos nutarimu ir skiriamas Vajaus reikalams ir Susivienijimo fraternalių naudų veiklai plėsti.

Vajaus Vedėjas
S. E. VITAITIS
Al Skyrių Veda
DR. P. DAGYS.

SLA Veikėjai darbščiausi visuomenininkai

Amerikos lietuviai turi daug įvairių organizacijų. Jos visos paremtos įvairiomis ideologijomis, turi savo tikslus. Kai kurios jų turi savo namus, leidžia savo laikraščius. Neginčiname, kad jos visos neša naudą lietuvių, išskyrus tas, kurios tarmauja svetimiesiems. Bet iš visų organizacijų aiškiai ir ryškiai išsiskiria SLA, ne tik savo demokratiška santvarka, savo plačiu visuomenišku veikimu, bet visa veikla. SLA struktūra aiškiai skirtinga.

SLA, kaip fraternalė organizacija, gražųjį broliškumą ne tik augina, bet ir jo praktiškai laikosi savo veikime. Našlių ir našlaičių fondas, juk tai daug daugiau, negu geras brolis ar geradarys dėdė tiems, kurie patenka nelaimėje. Visos apdraudos ir pašalpos ligose, yra stambi išnansinė parama nelaimės atvejais. Studentų fondas ne vienam jaunuoliui padėjo pasiekti aukštuosius mokslus, kuomet jis pajautė trūkumą galimybių tą pasiekti. Prie viso to, dar reikia priskirti kitus fondus, kurie skirti kultūriniam ar pagelbos reikalams.

Jei kitose organizacijose gali sutilti tik tam tikros ideologijos ar pakraipos žmonės, tai SLA, į savo brolybės pilį, priima visus. Po SLA stogu telpa ir socialistas ir sandaristas ir tautininkas ir katalikas ir protestantas ir visai laisvų įsitikinimų žmones. Visi čia jaučiasi lygiai gerai, visi jaučiasi broliais vienos didžios šeimos. Kova prieš žmonių nelaimes visų pažiūrų žmones jungia broliškame bendravime.

Mokyklų reikšmė tautiniam auklėjimui

Šeima pradeda tautinį auklėjimą. Ji duoda pagrindus, bet jų išvystyti iki galo negali. Todėl tautinio auklėjimo darbą toliau tęsia mokykla. Tarp šeimos ir mokyklos turi būti ryšis ir jei šeima daugiau įdiegia tautinės sąmonės, tuo mokyklos darbas darosi lengvesnis. Jei tautinis auklėjimas šeimoje silpnas, tuo mokykla darbas darosi sunkesnis, tuo labiau reikalingos mokyklos.

Paėmus Amerikos lietuvių gyvenimą, abu klausimai labai apvertkimoje padėtyje. Šeimos nepajėgia savo vaikus išauklėti tautiškai, o mokyklų, savo kalboje, beveik visai neturime. Ne tik jų neturime, bet net nesimato galimybių jas turėti. Todėl su tautinio auklėjimo padėtimi yra labai blogai. Taip esant daug ko tikėtis iš busimos jaunomenės mes negalime.

Kad išlaikyti savo mokyklas, reikia didelio vieningumo, daug lėšų, kurių lietuviškos organizacijos neturi. Mokyklų steigimas, tai didelė problema, ir vargiai lietuviai jas galėtų išlaikyti. Kai kurios parapijos turi savo mokyklas, bet ir jos pilnai pageidaujamo vaisių tautiniame klausime neduoda. Iš viso, neturime mokyklų ir nėra, kas tautiniu atžvilgiu tinkamai prirengia mūsų jaunomenę.

Mums belieka šeima. Tik šeima gali išauklėti tautiniai ir patriotiniai nusiteikūsios tautos narius. Todėl kiekviena šeima turėtų gerai suprasti, kad tautinis auklėjimas yra būtinas. Toks auklėjimas praturtina ne tik mūsų tautą, bet patį žmogų ir jo išlaikinimą. Kiekvienas mūsų tautos narys turi numanyti apie savo tautos praeitį, istoriją, tautos meną, dailę ir poeziją. Tą visą tautiniai susipratūsios šeimos lengvai gali perduoti savo vaikams. Bet kaip su tais, kurie tokių vertingų dvasinių lobijų negali patikti savo busimoms kartoms? Čia į

Jei susirenka svarstyti SLA reikalų, niekada neįsivaizduoju politinio įsitikinimo pažiūrų skirtumo, bet visi žino, kad jie vienos šeimos nariai ir visi turi tuos pačius tikslus ir siekimus.

Visos organizacijos veikia. Bet SLA savo veikloje pralenkia visas kitas. SLA kuopos į metus turi padaryti mažiausiai 6 susirinkimus. Kitos kuopos savo susirinkimus daro kas mėnesį. 350 SLA kuopų į metus visoje šalyje padaro virš 3,000 susirinkimų. Prie to reikia pridėti SLA apskričių suvažiavimus, visos pramogos, piknikai ir kitokie pobuviai. Šie skaičiai rodo apie SLA veiklą, apie darbuotojus, kurie yra darbščiausi visuomenės veikėjai. Jei Amerikos lietuviai plačiai veiktų del nelaimingos tėvynės laisvės ir del šalpos vargšams trentiniams, tai šiame darbe taipgi aktyviausi veikėjai buvo SLA nariai ir darbuotojai. Del šio bendro veikimo SLA reikalai ir fondai gerokai nukentėjo, bet visi supratome vienodai, kad tėvynės reikalai turi stovėti aukščiau visko. Besirūpindami kitų nelaimėmis, nė minutės neturime pamiršti savęs, t. y. savo organizacijos. Jei patys busime silpni, tai visa pagelba bus dar silpnesnė. Kiekviena organizacija bus stipri tik tada, jei ji turės daug susipratusių narių, jei ji turės darbščių, gabių visuomenės veikėjų. Mes mylim savo SLA, todėl bukime dar darbštesni ir veiklesni veikėjai del jo, del didžiojo žmoniškumo ir del palaimos mūsų brolių ir mielos tautos.

pagelbą turi ateiti knygos. Todėl pirmiausia savo vaikus turime išmokyti savo tėvų kalbos. Vėliau turime žiūrėti, kad mūsų jaunimas dalyvautų lietuviškose organizacijose, suvažiavimuose.

Kad jaunimą stipriau patraukti į savo tautą, mes turime daugiau juo susirūpinti. Turime surūšti visokias kultūringas pramogas, bent savaitės ar poros savaitė, vasaros laike, susivažiavimus ar stovyklas, kur nors pajuryje. Čia galėtų ne tik vieni su kitais susipažinti, bet išklausti įvairių pasakaitų, dalyvauti pasilinksminimuose, vakarais uždegti laužus, padainuoti lietuviškų dainų. Visa tai duotų jaunimui ko nors naujo. Tas parodytų dvasines tautos vertybes, tas stipriai prištų juos prie savo tautos.

Tat, jei negalime turėti mokyklų, kurių reikšmė ypatingai didelė mūsų tautiniam auklėjimui, tad patys bukime mokytojais, ypač šeimų tėvai ir visa mūsų lietuviškoji visuomenė. Svarbiausia, nesigailėkime išmokyti savo tėvų kalbos. Kiti galvoja: mano vaikas moka angliškai, jis galės ir taip būti ponu. Ne. Mokėti nieko neperdaug. Anglų kalbos kiekvienas vaikas išmoks bėgiodamas su vaikais ir mokykloje. Bet savo šeimoje, savo lietuviškuose namuose turi skambėti mūsų tėvų, senoji gražioji lietuviška kalba.

Kurie nemokina vaikų savo kalbos, tie yra duobkasiai savo tautai. Todėl neturiant mokyklų visi bukime mokytojais ir supraskime reikšmę tautinio auklėjimo jaunomenei ir pačiai tautai.

New Yorkas. — Aukšti amerikiečių katalikų, protestantų ir žydų dvasiškiai 652 parašais pasirašė prezidentui Trumanui ir kongresui adresuotą peticiją, kurioje reikalaujama atsakyti karinės prievolos įvedimo.

Vajaus Vedėjo Raštinės Pranešimai

Konversijos ir SLA 60 Metų Jubiliejaus Vajaus organizatorių, prirašusių mažiau 3 narius, Centrai prisiųstais naujais nariais ir užrašyta apdraudos suma stovis yra sekantis:

	Nauji Urašyta nariai apdrauda	
J. Aymanas, 38 kp., Brooklyn, N. Y.	11	\$6,000
A. K. Martinas, 371 kp., Cambridge, Mass.	9	6,500
P. Zilinskas, 75 kp., Los Angeles, Calif.	9	4,500
M. Kayokas, 304 kp., Buffalo, N. Y.	7	4,000
A. J. Matulevich, 216 kp., Erie, Pa.	6	2,000
S. Mockus, 43 kp., So. Boston, Mass.	6	1,600
A. Dzimidas, 11 kp., Waterbury, Conn.	4	2,900
J. Radzevičius, 66 kp., Ansonia, Conn.	4	2,750
P. Sukys, 14 kp., Cleveland, Ohio	4	2,000
K. P. Deveikis, 301 kp., Cicero, Ill.	4	1,500
M. Aftukienė, 75 kp., Los Angeles, Calif.	4	900
J. Overaitis, 352 kp., Detroit, Mich.	3	3,000
J. Swipas, 192 kp., New Kensington, Pa.	3	1,750
Ellen Slivynas, 370 kp., Philadelphia, Pa.	3	300

Nesibijokime duoti afideivitus

Daugelis Amerikos lietuvių gauna laiškus iš savo giminių, kurie dabar yra tremtyje, kurie be darbo ir be jokio pragyvenimo šaltinių ir jie visi prašo ir maldauja afideivitu. Jie neprašo siuntinių, nors išalkę, jie neprašo pinigų, tik afideivitu. Bet sukurstyti ir suagituoti žmonės bijosi jų duoti, kad ir savo artimiesiems giminėms, manydami, kad su tuo praras visą savo turta.

Susipratę Amerikos lietuviai, kaip Dr. Valukas, Dr. Devenis, Dr. Vileišis, Dr. Šliupaitė, Adv. Bagočius, P. Pivorijunas, J. Trečiokas, Kasmauskas, S. Mockus, Tumavičienė, Bačiūnas, Borchertas, Gavene ir daug kitų, tokių afideivitų yra išdavę ne tik dešimtims, bet kiti ir šimtais. Daug mums nežinomų žmonių taip pat nepabugavo savo giminėms ar tai pažystamiems nusiųsti afideivitus.

Tremtiniai gavę afideivitus, susitvarkę dokumentus, laukia eilės įvažiuoti. Reikia, jie gavo ne tik afideivita, bet svarbiausią viltį, kad kartą jų troškimas išsipildys, kad kada nors jie pateks į šią šalį.

Kaip yra tikrumoje su afideivitais? Jie nėra paremti jokiais formaliais valdžios įstatymais. Jie remiasi tik papročiais. Pradžią afideivitams padarė, po ano karo, Lietuvių Taryba, net formą jiems nustatė ir taip jie įėjo į paprotį ir laikosi iki šiol. Taigi, morališkai imant gal afideivitas ir turi kokią nors reikšmę, bet įstatymais jie nėra pagrįsti. Todėl nėra ko bijoti išduoti, o visus gaudinimus reikia laikyti be pamato ir prasmės.

Nuod ano karo iki šiol atvyko daug emigrantų ir tik su afideivitais. Bet gyvenimo praktika parodė, kad nebuvo nė vieno atsitikimo, kad afideivito davėjas prarastų savo turta, ar turėtų išlaikyti atvežtą asmenį. Visi atvykę užsidirba sau duoną ir pasidaro gyvenimą. Tat ko bijotis savo giminėms, savo draugams, pažystamiems nusiųsti tokį afideivita?

Jiems afideivitas, tai visa jų ateities viltis, tai jų džiaugsmas. Nesibijodami padarykime jiems bent šį patarnavimą ir suteikime bent šį vienintelį džiaugsmą.

Afideivitų blankų galima gauti SLA, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Gallupo instituto surinktais duomenimis generolas Douglas McArthuras yra populiariausias žmogus JAV. Po jo eina: Gen. Eisenhoweris, Winstonas Churchillis, prezidentas Trumanas ir užs. reikalų ministras G. Marshallis.

Britų kronprincesei Elizabetai yra suteiktos Londono miesto garbės piliečio teisės.

LOOK AT THE RECORD

With
Vitalis Bukšnaitis

Some readers of this column are becoming a trifle impatient about the proposed English Section which was discussed in this space some time ago, and I take this opportunity to assure them that the matter not only hasn't been forgotten, but that plans are right now being formulated to ensure a suitable and appropriate English Department for the official newspaper of the world's oldest, largest, and most prosperous Lithuanian fraternal organization. Let's just take time out at this point to discuss some of the problems which must be solved before the proposed English language section of this newspaper becomes a reality.

To begin with, English language columns and articles which appear in this newspaper must perform a definite function particularly peculiar to the official organ of a fraternal organization, just as the Lithuanian language reading matter does—it must deal primarily with organizational matters, and may only incidentally deal with subjects of general interest to its membership, such as national and international politics, and controversial matters concerning the merits of other fraternal organizations. Few of our readers seem to appreciate the fact that the official newspaper of a fraternal organization is limited to discuss anything which does not directly concern the activities of the organization.

And so problem number one resolves itself: How are we to curb and curtail the natural tendency of our contributors and correspondents and ask them to write the kind of stuff which will be within the bounds which the authorities have decided upon for official fraternal newspapers? There is only one answer to this question, of course — we must insist that our reporters and correspondents confine their reports and commentaries exclusively to reports and comments regarding their Local Lodge activities. This may sound like a difficult assignment to those of us who are accustomed to the privilege of aiming our typewriters at any little thing our heart desires and letting the quips fall where they may.

However, there are plenty of other Lithuanian American newspapers that will be delighted to publish the kind of material we can't print in TEVYNE, so there isn't any reason why any of our correspondents and reporters need feel that their effusions may never see the light of day in any of our publications. I'll personally guarantee that all contributed material, suitable for publication in any of our Lithuanian newspapers, will be published if it is forwarded to me personally. I'll make a personal point of seeing to it that if contributed material is unsuitable for TEVYNE, it will appear somewhere.

In view of the limitations discussed in the above paragraphs, our second problem is not quite so simple. Roughly speaking, our proposed English Section will consist of three definite departments: (a) The Editorial, which will be embodied in the "Look At The Record" column, as heretofore, (b) The News Roundup of our Local Lodges, as reported by officially designated Local Lodge correspondents and reporters, and (c) Notes and Comments regarding any matters relating to the welfare or activities of the Alliance which may be forwarded by rank and file members of the organization. It is our intention to make this latter department an open forum in which any members of the Alliance may express himself or herself adequately.

The difficulties involved in attaining the goals enumerated in the preceding paragraph are not insurmountable, of course,

but they are definite obstacles, which must be hurdled, before we begin to function as we should. After all, if our newspaper is to maintain the sort of prestige which the official organ of such organization is expected to maintain, we must all make an effort to make a success of this proposed venture. And though those of us who feel that such an English Section will be successful may be accused of undue optimism, we still feel that with the proper amount of preparation, our efforts will be crowned by achievement.

Our third and final problem isn't anywhere near as important as those which were previously discussed, but it still is a problem, and we must face it as such. We are confronted with the fact that most of our Local Lodges have been vacationing for the past few months, and because of this, they have held no meetings, and as a result, have been unable to designate official reporters and correspondents. And, since no newspaper, or even a section of a newspaper, can function properly without properly designated correspondents who will regularly contribute their material for publication, we have been at a virtual standstill until our Local Lodges resume their regular operations again, before we continue with our plans.

Let there be no misunderstanding about our proposed English Section. It is not our intention to go off half-cooked on this venture, as has been previously fashionable among other such organizations. It is our purpose to be completely prepared and ready when we finally get started upon our projected course. When our English language Section makes its first appearance, our reporters and correspondents will have been pledged to contribute their comments, articles, and reports regularly for at least one year. Newsprint is too precious and too difficult to get for us to waste any of it by publishing merely space-filling stuff.

And, until our English Staff is completely assembled for the purpose of fulfilling its obligations to the English-speaking members of the Lithuanian Alliance of America, there will be no English Section, as far as your New York Correspondent is concerned. Life, liberty, and the pursuit of happiness are far too pleasant for me to saddle myself with the responsibility of producing an English Section all by myself every week in this newspaper. If our readers want such an English language Section or Page, you yourselves, the readers of this newspaper and the members of this organization, will have to do your share to make a success of it.

After all, I'm not the individual who wants an English Section in this newspaper, although I'm willing to do everything I can to make a success of such a Section. When all is said and done, you, the reader and member are the one whose responsibility it is to see to it that such an English Page or Section is a success. If you yourself sincerely want such a thing, you will have it, only by dint of honest cooperation. But, if you expect some one else to do the job for you, you will be terribly disappointed. The day of miracles is no more. If you want a job done well, you'll just have to do something about it yourself. The Record is replete with well-meant failures. Your New York Correspondent has no intention of repeating another of these failures.

Naciai nužudė šiuos francūzų kūrėjus: Jacques Decour — sušaudytas, Jacques Lion — dujų kameroje nužudytas, Jean Prevost — nužudytas už patriotinę ištikimybę, Benjamin Cremieux — dauktas ir kankinimais pribaigtas Buchenvalde.

Dveji metai tautinio meno tarnyboje

Šiomis dienomis Lietuvos Tautinis Ansambliš mini savo dveji metų meno veiklos ir gyvavimo tremtyje sukaktyves. Sukakčiai atžymėti LT Ansambliš rengia naują pastatymą — G. Veličkos pjesę "Žmonės prie vieškelio".

Tik Vokietijai kapitulavus, Gasp. Velička, muz. Stp. Sodeika ir A. Ličkunaitė, padedami J. Ambrazo, ir kt. sumanė jau realiai įvykdyti seniai puoselėjama mintį — atgaivinti vilnišką liaudies ansambli. Jie suvyko į Bambergą, kuris tuo metu buvo kaip kostūvas lietuviams pabėgėliams iš rytų ir vakarus. Paskelbė norį atgaivinti lietuvišką scenos žanrą, jie rado kelias dešimtis jaunų, energingų ir meną mėgstančių žmonių, tuoj stojusių į kovotojų už lietuvišką meną gretas.

Netrukus prasidėjo repetitijos chorui ir šokėjams. Buvo atrenkami ir gabūs vaidybai asmenys, nes G. Velička norėjo pastatyti savo pjesę "Nemunas žydi" (pirmiau buvo pavadinta "Kur namas mus?"). Besilanką pas lietuvių amerikiečiai kariniai-lietuvi, matyt, paskleidę karių tarpe žinią apie ansambli, padėjo kolektyvui iškilti viešumon. Atvykę amerikiečių karininkai prašė būtinai duoti koncertų jų kariams. Suprasdami to laiko lietuvių pabėgėlių padėtį, ansamblio vadovai mielai sutiko koncertuoti, nes žinojo, jog dainomis ir šokiais tautiečių buvį greičiau galima pagerinti, kaip prašymais ir oficialumais. 1945 m. birželio 23 d. netoli Bambergo esančiame miestelyje Forchheim LT Ansambliš pirmą kartą viešai pasirodė amerikiečių kariams su stacioniu koncertu.

Tokioj chaotinėj pokarinėj padėty susikūręs ir jau virtęs didesniu meno vienetu, LT Ansambliš jautė darbo ir gyvenamų patalpų trūkumą. Progai pasitaikius, 1945 m. rugpjūčio 1 d. persikėlė į didesnę stovyklą — Wiesbadeną, kur, tačiau, nelabai kas jo laukė. Apie porą mėnesių kęsdamas ankštumą, nepriteklių ir ko ne badą, kolektyvas stoikiai pergyveno pabugusių gyventojų narių nubyrimą, stovyklos gyvenotojų pašaipą ir net skandalus, atkakliai eidamas užsibrėžtu keliu. Po kelių koncertų amerikiečių kariams visuomenė pajuto jo meninę vertę ir stovyklos komitetas, neturėdamas geresnių meninių pajėgų, pasiūlė kelias dienas prieš Tautos šventę parengti programą šventės minėjimo proga.

Prisimenu, kaip tada buvo griebtas darbo. Ir kokiomis sąlygomis! G. Velička susijaudinęs pranešė kolektyvui stovyklos komiteto valią:

— Pono Sodeikos nėra. Kol jį atsauksime iš atostogų praeis savaitė. Statinėj formoj be jo koncertą negalime duoti, o be to, stovykla jį jau kelis kartus girdėjo. Riekių paruošti ką nors nauja.

— Mes visi tylėjome ir jutome, kad jeigu šį kartą nepasirodysime tinkamoj meninėj aukštumoje — mūsų likimas bus išprastas ir, ko gero, menu nebeteks mums vėrstis... Tačiau G. Velička vėl prakalbėjo, ir mūsų širdys prisipildė nauja ir šviesia viltimi.

— Aš turiu vieną sumanymą: visą tą statinį koncertą su dainomis, šokiais ir solo išpildymais sujungsiu trumpu turinėliu, mažais vaidybiniais dialogais, ir paversime visą programą montažiku... Man reikia tik kelių valandų laiko — aš jau turiu idėją, tik reikia susikaupti ir sulipdyti... be to, mano pašūrėj nėra elektros srovės, gal kas nors paskolintų žvakę...

Prisimėnęs, kad savo lagamine turiu žvakigalį, šokau jį atnešti. Vienas kitas iš kolektyvo taip pat parupino G. Veliškai šviesos.

Kitą dieną jis paskaitė ką parašė per naktį. Visi buvome sužavėti jo sumanumu ir sukurta lengva veikalo intriga. Tuoj buvo paskirstytos rolės ir sekančią dieną pradėtos repetitijos.

O po savaitės — 1945 m. rugsėjo 8 d. — Wiesbadeno stovyklos gyventojai ovacijomis, gėlėmis ir plojimais palydėjo mūsų pirmojo pastatymo premjerą liaudies dainų ir tautinių šokių montažą "Atsiveikimimas". Toji premjera buvo mūsų kolektyvo kartinis akmuo, ant kurio mes emėme statyti tolimesnių savo pasiekimų grandinę. Pasikeitus Wiesbadeno stovyklos komitetui, kolektyvas gavo erdvesnį gyvenamą ir darbo patalpą. Kolektyvo nariai buvo užskaityti dirbančiais. Pajutome impulsą dar daugiau dirbti ir siekti ansamblio tobulėjimo, nes matėme, jog jau mus pradeda vertinti.

Prieš Kalėdas į kolektyvą įsiliejo B. Pakšto vyrų grupė, atvykusi iš vingiuotų fjordų. Papildytas kolektyvas sustiprėjo. Kalėdoms vaizdelis "Kučių vakaras". Muz. Stp. Sodeikos giesmėmis pragydome Kalėdų rytą.

Grįžus iš pirmosios gastrulinės kelionės

prasidėjo pasiruošimas pjesei "Nemunas žydi". Lygiai kaip dabar, ruošdamiesi premjerai "Žmonės prie vieškelio", taip tada Wiesbadene nuo pat ryto iki vėlybos nakties repetavome, šokome, dainavome, kalbėme dekoracijas, suvinėjome taut. drabužius... O du mėnesiai darbo praėjo kaip malonus sapnas. Dirigentas Stp. Sodeika, harmonizavęs ir sukūręs atskirų veikalui pritaikintų melodijų, p-lė A. Lučkunaitė iki smulkmenų išstudijavusi ir sukursi "žydinčiam Nemunui" priemenėlių ir vainikuotosios šokius. B. Pakštas per trumpą laiką sulipdęs kaimo kapelą, — visi vadovai įdėjo nuoširdų darbą ir atidavė visą savo pasišventusią sielą lietuviškam menui.

Popežiaus atstovo arkivysk. Chiaro pagerbimas bažnyčioje ir teatre, Mrs. E. Roosevelt pasveikinimas, a. a. prof. J. Eliasono laidotuvės, eiliniai giedėjimai per pamaldas lydėjo mūsų pasiruošimą premjerai.

Ir kai 1946 m. vasario 16 d. nuvargę, bet patenkinti po premjeros grįžime į savo bendrabutį, rež. G. Velička rašė:

— Egzaminai išlaikyti!

Tada mes pajutome, kad pateisinome jo lūkesčius ir pasirodėme visuomenei, kaip scenos, dainos ir šokių menininkai.

Po premjeros išsileidome į naują gastrulinę kelionę. Nespėję po jos atsikvėpti, turėjome skubėti į Schongau Pabaltijo tautų festivalį, nuo kurio prasidėjo mūsų trečioji gastrulinė kelionė, kurios metu aplankėme ir prancūzų zoną. Užtrunkame ten net du mėnesius. Dėltolede aplankom ir pagerbiam Dr. Vyduną, Blomberge tenkinamės tik religinės muzikos koncertu, nes stovykloje sprogius bomba įtempia padėti, Spakenberge gauname telegramą skubiai grįžti. Apvylę mus belaukiantį Flenburgą, grįžtam į stovyklą, kur viešpatauja nerimas dėl tolimesnės ateities: Wiesbadeno stovykla panaikinama.

Neilgai trukus, pasijutome išmestais šunyčiais ir dairėmės kur smukti... Vėlinės... Paskutinį kartą duodame religinės muzikos koncertą taip pamėgtoje puikaus rezonanso šv. Trejybės bažnyčioje. Minia lietuvių susikaupusi klauso mūsų giedamo "Requiem". Gal nebeteks klausytis.

Ir kada likimas vėl sviedžia mūsų susicementavusį kolektyvą į Seligenstadtą, pajuntame laikinumą, netikrumą ir apatią... Besikeliant nubyra dalyvių, po žiauriuos žiemos bėga dar keli... Gresia irimas... Beje, padeda meno mėgėjai seligenstadtiečiai, bet nuotaika vos vos palaikoma. O reikia koncertuoti, aplinkiniai gyventojai pasiilgę religinių giesmių ir muzikos, graibsto klimps-tančio kolektyvo atodusius. Retas tesupranta katastrofos pavojų. Pavojų ne tik mums, bet kažkam kilnesniam ir didesniam...

Betgi gerasis angelas Miss Harrison asmenyje paduoda ranką ir skuba materialiai padėti, sušilti, pajusti jaukumą ir širdį. Jos pastangomis išgaunama medžiaga, o nusivylę pilių pažadais smegenys projektuoja planus... faneriniam barakui.

Nedaug meno žiedų pakirto ši žiema. Branduolys liko nepalietas. Ir kada susivito stovyklos "savivaldos" saulė galėjome vėl drąsiai suktis:

— Ir vėl laimėjome kovą!

Dabar verda darbas. "Žmonės prie vieškelio" stiepiasi link autostradų... Kuriami planai, dega širdys, o sąžinė nelaukia atlyginimo, nes geriausias atpildas — jėgos ir energijos pajutimas po ilgos kovos naujais žygiams.

Nors spaudoje ir buvo minėtas kažkoks "rekordų" siekimas, skelbiant koncertų skaičių, bet tai yra savotiška kiekvieno kolektyvo metrika, parodanti, jog už kiekvieno koncerto ar septyktaklio bei eilinio giedojimo bažnyčioje gludi įtemptas, sunkus ir atnašaujįs darbas nesuskaitomų repetitijų, pratimų ir pasiruošimų pavidale. Kaip malonu atsigrįžti ir pažvelgti kokio ilgumo pradalgė išvartyta...

Metinių proga, atrodo verta pasididžiuoti pilnais meno avilio koriais, kurie pripildyti šių rusių kruopštaus darbo medum: vokalinų koncertų duota 101; religinės muzikos koncertų 47; montažas "Atsiveikimimas" ėjo 80 kartų; pjesė "Nemunas žydi" 46; "Kučių vakaras" 2; giedota bažnyčioje per pamaldas 111 kartų ir kitokiomis progomis viešai pasirodėta 14 kartų. Viso visų pasirodymų LT Ansambliš turėjo 401. Kolektyvo repertuarą sudaro 215 liaudies dainų ir bažnytinių giesmių ir 23 tautiniai šokiai. A. Norimas.

Red. priedas. Susivienijimas Lietuvos Amerikoje, su didžiausiu džiaugsmu sveikina Lietuvos Tautinį Ansambliš tremtyje, jos vadovus, kurie nepailso net didžiausiam gyvenimo varge per 2-jus metus nešti tautos meną ir kelti lietuvių širdis naujai laisvės pėgalei.

Kaip Goebelsas tarnavo fiureriui

Goebelsas komunistas

Nors Dr. Goebelsas ir sudėgė reicho kanceliarijos bunkeryje, bet jo propagandos mašinos pasėtoji sėkla užsiliko. Sąjungininkai rado suanglėjusią jo galvą, bet liepsnos nesunaikino jo piktos šypsenos, kurios rodo, kad jo dienos dar nepasibaigė. Goebelsas vienintėlis vokiečių tautoje iš didžiųjų nacių, kurie savo darbais dar tebėra gyvas. Todėl verta jį pažinti arčiau.

Paulius, Juozas Goebelsas buvo kilęs iš griežtai katalikiškos smulkųjų miestiečių šeimos Rhejdyte, Dueseldorfo priemiesčio ir religingai užaugintas. Buvo luošas, mėgo glautis prie stipresnių ir ryžtingesnių žmonių. Pirmas jo draugų buvo R. Flisgesas, kurį susipažino Heidelbergo Universitete. Flisgesas buvo kare sunkiai sužeistas, netekęs rankos, bet gavęs daug ordnų. Jis buvo komunistas. Goebelsas jį gerbė dėl jo idėjų ir drąsos. Per jį, jis susipažino su marksizmu ir su Rusijos revoliucija, ir buvo pasidaręs komunistu. Bet čia draugai skyrėsi, nes Flisgesas buvo neturtingas, išėjo į kasyklas ir ten žuvo.

Goebelsas ieško naujų draugų

Šiuo kart jį susiranda draugų iš nacionalistų sluogsnis. Jie buvo Hannas, Haunsteinas, Gerhardas ir kiti. Jis svyravo. Nežiurint savo naujų idėjų, jis norėjo gauti "Berliner Tageblatt" dienraštyje vietą. Jo nepriima. Jis šliejasi prie naujų draugų ir šie jį nusiveda į susirinkimą, kuriame kalbėjo Adolfas Hitleris. Goebelsas susižavėjo. Jis tuojuos paprašo, kad jį priimtų į partiją. Hitleris jam pasirodė didingesnis už Flisgesą ir jam atrodė, kad jis tikras fiureris. Kuomet Hitleriui nepavyko perversmas 1923 m. lapkr. 9 d. ir jis buvo suimtas ir nuteistas, tai Hitlerio apsiginimas teisme taip sužavė Goebelsą, kad jis parašo jam ilgiausį laišką, pabrėždamas, kad nuo dabar Hitleris išaugęs į didžiausius vadus. Iš jo jis išgirdęs naują politinio tikėjimo katekizmą.

Dabar jis pasidaro aktyvus nacių narys. Jis Pareinėje organizuoja nacių partiją. Nors darosi kraštutiniu nacių, bet komunistinių idėjų dar nebuvo pametęs. 1925 m. buvo laikotarpis, kad jis patsai nežinojo ar jo didysis vadas' buvo Hitleris ar Leninas. Vieną kartą jis pareiškė: "Rymas atgyveno, kita didžioji R. yra Rusija". Kitą kartą jis vėl rašo: "Kas darbininkui iš to, kad jis teisus, jis turi turėti galią. Jei Rusija pabus, tada pasaulis išvys stebuklą". Savo straipsnyje Leninas ar Hitleris, jis galutinai apsisprendžia už Hitlerį. Ber dienoraštyje 1926 m. vasario 21 d., jis rašo: "Baisi naktis. Pikčiausias nusivylimas mano gyvenime. Netekau didžiausios dalies savo tikėjimo Hitleriui".

Goebelsas puola Hitlerį

Po nepavykusio perversmo, Hitleris priėjo išvadą, kad valdžią paimti jis tegali tik teisėto keliu. Todėl jis atsistoja prieš jaunus revoliucionierius. Šie susirenka Hannoveryje, plusta partiją, plusta Hitlerį. Karščiausias puolėjas ir opozicijos vadovas Goebelsas. Jis pareiškia: "Esant tokiam dalykų buvimi siulau smulkųjų miestelėnų Hitlerį pašalinti iš nacių partijos". Praslinkus keletai savaičių po Hannoverio susirinkimo, jis vėl atsigręžia į fiurerį, šį kartą visam laikui. Tas įvykis nacių vadovų susirinkime Bamberge 1926 m. Po ilgos Hitlerio kalbos ateina eilė kalbėti Goebelsui. Jis palieka kišeniuje paruoštą opozicinę kalbą ir savo kalbą pradeda mikiodamas: "Hitleris teisus. Jo argumentai tokie įtikinant, kad mums darosi gėda prisipažinti jog klydome ir stoti j eiles su juo. Jis savo kalboje nurodė mums naujus kelius ir mes turime jį sekti". Baigiant kalbą jis susuko: "Vade įsakyk, mes seksime tave".

Goebelo draugai nusivylė, bet Hitleris triumfavo. Jie pasidaro draugai. Jį Hitleris pasiima į Muncheną ir tik dabar jis suprato, kad Goebelsas yra daug žymesnė asmenybė, negu kad jis galvojo. Jis pažino Goebelsą ir suprato kokioje srityje jį galės panaudoti. Jie diskutavo del Hitlerio "Mein Kamp" ir padėjo tą knygą paruošti. Goebelsas tikėjo pasidaryti partijos organizacinio skyriaus vedėju, bet Hitleris jį paspyrė propagandos vadovu.

Goebelsas iškikimybės priesaika

1926 m. gegužės mėnesyje Goebelsas rašė Hitleriui: "Mielasai ir gerbiamasai Adolfai Hitleri! Aš tiek daug išmokau iš Tavo. Draugiškai nurodėi man visai naujus kelius, jog aš tik dabar išvydau šviesą". Laišką baigia savotišku priesaikos pranašavimu: "Gali ateiti diena, kada viskas žlugs, kada minia aplink Tave spiesis ir nirs, ir smerks, ir šauks: nukryžiuokite jį! Tada stovėsime mudu, kaip geležiniai ir ne-

nugalimi ir šauksime ir giedosime savo Hosiannah!"

Goebelsas nuo dabar žengia karjeros keliais. Jis Berlyno gauleiteris, jis partijos propagandos vadovas, vėliau ministeris. Jo bendradarbis Fritsche, kuris Nurenbergo teismo nuteistas iki gyvos galvos pasakoja: "kad Goebelo įtaka Hitleriui buvo labai stipri. Jis buvo gudriausias, nes permatydavo visus įvykius ir gerai žinojo visas Hitlerio silpnības. Savo aštraus proto jis nenorėjo panaudoti prieš Hitlerį, jis nenorėjo būti teisus ir tada jei fiureris ir buvo nuteisus". Fritsche sako: "Pirmaisiais valdymo metais jam didžiausią įtaką turėjo Goeringas ir Himmleris. Bet laike karo, kada Hitleris bepriklaušė tik nuo propagandos, viskas pasikeitė ir Goebelsas tapo įtakingiausia asmenybe."

Mažiausiai bent kartą savaitėje jis vykdavo pas Hitlerį, kad be liudininkų apkalbėti visus klausimus. Jis tuo pasitikėjimu labai didžiavosi ir savo dienoraštyje rašė, kad jis esąs vienintėlis, kuriam fiureris turi visišką pasitikėjimą. Kai kada jis prasiardavo savo privačiam sekretoriui: "turime fiureriui padėti, turime jam padaryti įtakos".

Hitleris nebeklauso ir Goebelo

Juo beviltiškesnė darėsi padėtis, juo daugiau stengėsi Goebelsas daryti į Hitlerį įtakos. Jis žino, kad tik Hitleris gali palaikyti vokiečių tautos morale. Jis prašo ir maldauja Hitlerį prabilti į tautą, bet fiureris nesutinka kalbėti. Jis prašo nors 15 minučių pakalbėti, bet fiureris atsakęs: "aš nežinau ką daryti". Hitleris vis tikėjosi kur nors sulaukti laimėjimo. Goebelsas savo dienoraštyje rašo: "Kartais atrodo, kad Hitleris disponuoja divizijomis, kurių ištikrųjų jau nebėra".

Dabar Gobelsas mato viską aiškiai. Bet jis nenori žvelgti tiesiai į akis. Jis mato, kad Hitleris baigia fiziniai sumenkėti ir susmukti. Jis rašo: "Man skauda širdį, matant, kaip nyksta fiurerio kunas, nors pats tebėra nepalužtosios dvasios ir nepajudinamai tiki į savo gerąją žvaigždę. Maž daug 6—8 savaites prieš pat pabaigą Goebelsas galvoja apie pasitraukimą iš pareigų. Bet jis nusprenžia, kad vėčiau galas su baisybėmis, negu baisybės be galo. Kai Gen. Stabo vadas Keitelis pranešė Hitleriui pasitraukti iš Berlyno, jis įkalba Hitlerį pasilikti sostinėje. Patsai lieka su juo ir atsigabena savo šeima, kad kaip patsai sako "nebutų progos pasielgti kitaip".

Testamentas ir baisi šių žmonių tragedija

1945 m. balandžio mėn. 22 d. Goebelsas, žmona ir 6 vaikai atsidaino į Hitlerio bunkerį. Atennančiomis dienomis Hitleriui pasidaro aišku, kad Goeringas ir Himmleris nori pasitraukti nuo fiurerio. Su Hitleriui pasilieka tik Goebelsas. Todėl Hitleris savo politiniu testamentu anuodu pašalina ir skiria Goebelsą busimosios Vokietijos kanceliureriui.

Aišku, kad šį testamentą Gobelsas ir Hitleris išdiskutavo pažodžiui. Balandžio 29 d. 4 val. ryto jį pasirašo Hitleris, o Goebelsas kaip liudininkas. Todėl galima laikyti tikru dalyku, kad Gobelsas pažadėjo Hitleriui būti jo įpėdiniu. Išlikę gyvi liudininkai iš Hitlerio bunkerio visi vienodai pareiškė, kad Goebelsas duodamas tokius patikimumus sąmoningai melavo. Jau prieš Hitlerio mirtį jis buvo pasiryžęs su visa savo šeima pasitraukti iš gyvenimo. Jis to nesakė Hitleriui, kad palengvintų paskutines jo valandas.

Dabar išsipildo jo pranašavimas 1926 m.: "Ateis diena, kada viskas žlugs... Tada mudu stovėsime, kaip geležiniai... ir giedosime savo Hosiannah!" Toji diena dabar atėjo. 1945 m. balandžio mėn. 29 d. 5:30 val. Goebelsas padaro Hitlerio testamentu priedas: "Fiureris įsakė man išvykti iš Berlyno tuo atvėju, jei sostinės ginimas griūtų ir dalyvauti, kaip vadovaujančiam nariui jo skirtoje vyriausybėje... Pirmą kartą savo gyvenime turiu atsisakyti vykdyti fiurerio įsakymą. Išdavimų pamišime, kuris šiomis kritingomis karo dienomis supa fiurerį, turi būti bent kelias, kurie besąlyginai ir iki mirties tvertų su juo".

Po to, kaip žinome, jis žuvo susidegindamas su visa savo šeima Hitlerio bunkerio. (DW)

Kas leidžia ir redaguoja lietuvių kalboje komunistinį dienrašį Vilniuje "Tiesa". Leidiklos direktorius yra J. Glaudutis, atsakomasis redaktorius G. Ziman, red. pavaduotojas J. Šimkus, red. pavad. J. Karosas, red. sek. P. Januška, skyr. ved. Leiba, Zelanskis ir Rosa Smit, special. korespondentė.

Savaitraštį "Komjaunimo Tiesa" redaguoja V. Mozuriunas, "Valstiečių Laikraštį" red. J. Zinkus. Nors visi laikraščiai lietuvių kalboje, bet svetimoje rusų dvasioje.

Lietuviškos dainos Atlanto pakrantėje

East Hamptonas gražus nedidelis turtingųjų amerikiečių kurortas. Čia yra ir lietuvių kolonija, kuri susideda vos iš 24 šeimų. Lietuviai turi SLA kuopą, kuriai priklauso beveik visa kolonija. Lietuviai gyvena gražiai ir pasiturintai. Lietuvių vadas yra ponas Jasiunas. Tai lyg visų tėvas, nes ir jo budas tokiu jį daro. Visiems nori pagelbėti, visiems padėti. Visi lietuviai labai nuoširdūs ir geri žmonės.

East Hamtoniečiai praleidę karštą savaitę prie darbo, šeštadienį rugpjūčio 9 d. saulei leidžiantis susirenka Atlanto pakraštėje. Čia sudeda didelį laužą, o šeiminkės atgabena ne tik valgius, gėrimus, kavą ir pyragaičius, bet visus reikalingus indus ir net stalus. Malonios šeiminkės, ponios Jasiunienė, Žilienė, Barzdienė, Duobienė vaišina ir ragina visus valgyti ir gerti. Ramus East Hamtoniečiai, Jasiunas, Barzdys, Duoba, Žilialis žvelgdami į anapus Atlantą, pasakoja savo atsiminimus, juokauja. Žilys veda varžybas su savo sunumi žvejyboje ir rezultate, bematant pilnas kibiras geriausios žuvies. D-re Kregždienė, naujoji kolonijos žvaigždė ir visų pasididžiavimas, pati perplaukusi kančių jurą, taip pat ramiai juokauja ir pasakoja apie paskutinių laikų Lietuvą.

Kuomet svečiai ir šeiminkai pasitino ir pasilinksmo, tada sukambejo lietuviškos dainos Atlanto pakrantėje ir rodos jos skrido toliau vandenyno, drauge su ilgesiu į gimtuosius tėviškes laukus. Atrodė, kad tai Joninių vakaras Lietuvoje. Žaidimai, juokai, net indijonų šokis apie laužą, parodė sveiką ir nuoširdų lietuvišką būdą.

Labai malonios valandos drauge su broliais tautiečiais ir lietuviškomis dainomis Atlanto pakrantėje. Laužas tęsėsi iki rytuosės pradėjo brėksti aušra. Viskas kaip sapnas. O smėlis ir užiančios bangos gavai priminė Birutės tėviškę, žaviąją Palangą. Bet vieno dalyko tai labai gaila. Tokių malonių tėvų, tokių stiprių lietuviškų ažuolų vaikai, nebemoka tėvų kalbos, nebemoka nei skambingų lietuviškų dainų. Atitraukdami savo vaikus nuo savo tautos, mes atimame didelį dvasinį turtą jiems ir mariname savo gražią ir garbingą tautą.

Apie tikėjimo laisvę Rusijoje

1917 m. visoje Rusijoje buvo 46,475 bažnyčios. 1940 m. jų buvo tik 4,225. Tikėjimas, tai nuodai liaudžiai ir jį naikino nesigailėdami. Bet kai Rusai pasidarė sąjungininkai anglosaksų, kad gauti didesnę pagalbą, jiems prisireikė įrodyti, kad jie pripažįsta tikėjimo laisvę, ir pradėjo propagandą.

1946 m. atvyko į Vieną arkivyskupas Fotijus, kad duotų užsienio žurnalistams interviu. Arkivyskupui iš dešinės ir kairės atsisėdo du raudonosios armijos karininkai. Dalyvavo vertėjai. Ypatingai daug klausinėjo anglų ir amerikiečių žurnalistai.

— Kiek Rusijoje dabar yra vyskupijų?
— Du šimtai.
— Kiek kiekvienoje vyskupijoje tikinčiųjų?

— Apie 20,000. (Rciškia visoje Rusijoje apie 4 mil.)

— Koku budu vyriausybė padeda atgimti krikščioniškam tikėjimui Rusijoje?, klausia anglų žurnalistas. Visi laukia atsakymo. Vienas iš karininkų, neva pasikalbėjęs užsirašo į blanknotą. Arkivyskupas pažvelgia į jo judamą pašielį ir taria: "Maršalas, Stalinas, dažnai kviečia pas save Patriarchą ir su juo tariasi apie bažnyčios reikalus".

— Ar dalyvauja Sovietų vyriausybės nariai pamaldose?

Arkivyskupas vėl nuleidžia akis, o karininko pašielis, vėl braižo blanknotą.

Taip žurnalistai aprašo savo interview su arkivyskupu Fotiju.

Įvairenybės

Ilgiausias tiltas Europoje

Ilgiausias yra geležinkelio tiltas per Storstromą — jis jungia Danijos Zeeland salą, ant kurios yra Kopenhagos miestas, su Falster sala. Tiltą atidarė Danijos karalius 1937 m. rugsėjo m. Jo ilgumas — 3 km. su geru galiuku. Tiltą pastatė britai rangovai, panaudoję 30,000 tonų Britanijoje pirktu plieno. Didžiausias tiltas pasaulyje yra Kalifornijoje San Francisco — Oakland tiltas: apie pusseptinto kilometro ilgumo virš vandens, kuriuo plaukioja laivai, o visas tiltų ilgumas siekia 13 km.

SLA Reikalai ir Veikla

Busianti SLA Kuopų Susirinkimai

Vasarines atostogas praleidus, pradėdant su rugsėjo arba su spalio mėnesiu, prasidės rudeniniai SLA kuopų susirinkimai. Ties susirinkimais, kaip jau patirta praeityje, būs planingumo susirinkimai arba nustatymo veikimo programos rudeninio sezono ir žiemos sezono veikimui. Į tuos susirinkimus kuopų valdybų nariai, veikėjai ir bendrai visi ateina su naujais sumanymais, su naujomis mintimis ir nauju pasiryžimu busimam veikimui.

Suprantamas dalykas, kad pirmoje vietoje kiekviena kuopa stovi jos reikalai. Veikimas stengiamasi sudaryti ta kryptimi, kad jie duotų pelno kuopos išdūi, kuris išgalėtų finansuoti kuopos delegatus į SLA seimą ir aprūpinti kitus kuopos gyvavimo reikalus. Bet apart to, būtinas reikalas prisiminti ir bendrus opiausius mūsų organizacijos reikalus.

NEPAMIRSKIME SLA JUBILIEJINIŲ VAJŲ

Iki šių metų pabaigai, visos SLA kuopos, visi veikėjai ir visi nariai pasišventusiai pasidarbuokime, kad vėjus būtų sėkmingas. Kiekvienas kalbinkime nesantį SLA nariu kiekvieną savo draugą, savo kaimyną ir pažįstamą, kad jis taptų SLA nariu. Jeigu kalbinamas asmuo turi jam jaučiamą užtenkamą apdraudą bile kurioje apdraudos kompanijoje ir jis jaučiasi, kad daugiau apdraudos jam nereikalinga, tegul jis stoja į Susivienijimą paimdamas kad ir mažą apdraudą, jeigu nedidesnę, tai bent \$100.00. Svarbu, kad jis taptų SLA nariu ir savo prisidėjimu padidintų SLA narių skaitliu ir veikimą broliškoje pagelboje, labdarybėje ir kulturoje. Kiekvienam lietuviui yra garbė būti SLA nariu, nes SLA yra nuveikęs ir veikiantis didelius ir garbingus darbus.

Naujų narių kalbinime ir jų prirašyme visi glaudžiai bendradarbiaukime ir pagelbėkime kuopų organizatoriams. Nei vienas nuo to neatsilikime.

SLA LABDARYBĖS FONDAS

Yra pageidautina, kad kuopos vykdydamos bent kokius parengimus, juos sujungtų ir su SLA Labdarybės Fondais. Parengimą darant galima skelbti, kad jo likusio pelno dalis arba nustatytas pelno nuosimtis eis į SLA Emigrantų Fondą, arba į Našių ir Našlių Fondą. Parengimui surišti su labdarybe, galės rasti daugiau pritarėjų ir rėmėjų. Taipgi įvykstančiuose parengimuose visuomet reikalinga prisiminti SLA Labdarybės Fondus ir nurodyti jų tikslus. Susirinkime rasis tam pritariančių ir savo išgalima auka parems mūsų labdaringus darbus.

SLA nariams, pasitaiko dalyvauti ir pašaliniuose parengimuose, butent, vedybinio gyvenimo sukaktį minint ar kuriame kitame socialio pobuvio sučiūjime. Tokie sučiūjimai irgi vieta ir garbinga prisiminti S. L. A. vykdomos labdaringus darbus ir paprašyti jiems paramos. Kuomet suėję pabaliavojame ir pasilinksminame, tuo pačiu sykiu atsiminkime ir tuos tukstančius mūsų brolių ir seserų, kurie šiandien yra benamiai ir didžiausiam varge. Parodykite jiems savo brolišką širdis.

S. L. A. Kuopų Veikla

Sebastopol, Pa.

A. a. Kaz. Atmanavičius, SLA 203 Kuopos Narys

Liepos mėnesio 21 dieną Pittston Hospital po trumpos ligos mirė Kazimieras Atmanavičius, sulaukęs vos pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoj, Pranių kaime, Rumbonių parapijoje. Į Ameriką pribuvo 1903 metais ir apsigyveno West Pittston, Pa., vėliau Sebastopol, kur išgyveno suvirš 30 metų. Vedė 1906 metais Pranę Dauginikaitę, iš Nemunių kaimo. Velionis beveik visą savo amžių išdirbo angliakasyklose. Paskutinius 6 metus dirbo Pittston Hospital. Velionis nuliudime paliko savo moterį Pranę, kuri irgi yra SLA 203 kuopos narė, keturis sunus Antaną Sebastopol, Stasį, Joną ir Vincą Philadelphia, ir tris anukus ir vieną anukę, tris brolius Antaną Sebastopol, Petrą ir Simą Lietuvoje. Palaidotas liepos 24 dieną su bažnytinėmis apeigomis Šv. Kazimiero bažnyčioje, iš kur nulydėtas į Šv. Kazimiero ka-

pinės ir palaidotas amžinam poilsiui.

Lai būs jam lengva ilsėtis Amerikos šaltoje žemelėje.

Velionio moteris ir sunus reiškia padėką SLA 203 kuopai už mišią kortelę ir visiemis giminėms ir pažįstamiems, kurie tik aukavo mišią kortelės ir vainikus.

SLA 203 kuopa reiškia gilią užuojautą velionio moteriai ir visai šeimai šioje didelio liudėsio valandoje.

Oma Galinskienė.

Detroit, Mich.

Iš SLA 352 Kuopos Susirinkimo

Rugpjūčio 3 dieną įvyko S. L. A. 352 kuopos mėnesinis susirinkimas, kuris nariais buvo skaitlingas. Labai malonu, kad SLA 352 kuopos nariai pradeda skaitlingiau lankyti kuopos susirinkimus.

Atlikta formaliai visų kuopos reikalai, šiuo laiku buvo 10 ligonių, kurių trys jau atsiskė nuo pašalpos. Kuopa užgrybė jiems pašalpos išmok-

jimą. Naujas ligonis yra L. Kimbirauskas.

S. L. A. Emigrantų Fondui Mrs. S. Semaškieńė aukavo \$1.00. Smulkių aukų surinkta \$2.97. Parinko P. Praškevičius.

Kadangi rugpjūčio 3 dieną buvo gana šilta diena, tai jokių sumanymų nebuvo, nes nariai pageidavo kongrečiausia atlikti susirinkimą ir eiti pasislėpti kur nors po pavėsiu.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 7 dieną, 10 val. ryte, toje pačioje svetainėje.

J. Overaitis, koresp.

Chicago, Ill. (BURNSIDE)

Pranešimas Visiems SLA 63 Kuopos Nariams

SLA 63 kuopos rudeninis piknikas įvyks rugsėjo 24 dieną, Ryan Woods, 87-4th and Western Ave., Block 25.

Šis piknikas ketina būti tikrai šaunus, nes į komisiją įeina vien moterys, jos žada visus atsilankiusius pavaišinti skaniais užkandžiais ir gėrimais, o prie to pridės dar ką nors įvairaus. O jog visi gerai žinote, kad 63 kuopos moterys ką prižada, tai ir išpildo.

Taipgi visi kuopos nariai ir svečiai burnsaideičiai ir roselandiečiai, malonėkite visi dalyvauti šiame SLA 63 kuopos piknike.

Visus nuoširdžiai kviečia Komisija.

Japonai Nužudė SLA Nario A. Auguno Sunų

Pereito karo metu du Amerikos lakunai buvo suimti Japonijoje numušus jų B-29 lėktuvą. Viehas lakunų buvo lietuvis, seno SLA nario ir visuomenės veikėjo A. Auguno sunus, S. Sgt. Algis Stasys Augunas, iš Bay Shore, L. I. Antras lakunas buvo Lt. Robert W. Nelson, iš Menneapolis, Kan. Po suėmimui tų dviejų Amerikos lakunų, jiems buvo suruoštas taip vadinamas neva teismas, kuris tęsėsi tik dvi valandas ir lakunai rasti "kaltais", o po teismo jie tapo nužudyti — jiems nukirstos galvos.

Šis žiaurus ir žvėriškas japonų elgesis tik dabar paaikėjo Aštuntosios Armijos teisme, kuriame teismiai trys japonų generolai ir penki kiti Japonijos karo pareigūnai. Sakoma, kad japonai apkaltino amerikiečius pagal karo meto aktą, nors jie gerai žinojo, kad tas jų aktas nėra legalus, o vykdomas tik keršto sumetimais. Apie tų dviejų amerikiečių lakunų nuteisimą ir nužudymą aukščiaiu minėtame teisme papasakojo vienas liudininkų, butent Yasukazu Shimamura.

M. L. V.

Užuojautos Laiškas

Del netikėtos ir staigos Tėvynės redaktoriaus Prano Bajoro mirties prašau priimti mano gilios užuojautos pareiškimą. Jo asmenyje mes visi nustojome kilnaus ir teisingo žmogaus, tėvynainio veikėjo ir draugo.

Jonas Budrys, Generalinis konsulas.

VISOS

SLA KUOPOS

DALYVAUKITE

VAJUJE!

PERSIKELUSIŲ Į NEPRARASTINĄ APDRAUDĄ SLA NARIŲ SĄRAŠAS

Konversijos Daviniai

Už laikotarpį nuo gruodžio 19 1946 iki gruodžio 23, 1946 m.

- 1 B. Bizis, 39114
- 1 O. Burdolenė, 19111
- 1 A. Jakštienė, 32488
- 1 E. Vnaukskienė, 105
- 1 M. Rekuviene, 42112
- 1 I. Grigutis, 49808
- 1 V. Ladišius, 49807
- 1 M. Bieliene, 31175
- 1 O. Kisieliene, 31827
- 1 M. Stasiukienė, 46634
- 1 A. Gavenas, 46078
- 1 M. Janceviene, 247
- 1 A. Sgrota, 54478
- 1 G. Jaraška, 56954
- 1 R. Jaraškienė, 9
- 1 P. Matulevičius, 54139
- 1 J. Gelda, 36656
- 1 J. Karaliauskas, 22061
- 1 A. Karaliauskienė, 31493
- 1 J. Lukšaevičienė, 30222
- 1 O. Leškauskienė, 32660
- 1 J. Vonskauskas, 61533
- 2 A. Kazlauskas, 36662
- 12 J. Pilvelis, 2900
- 12 L. Berzanskis, 27280
- 12 E. Felker, 40690
- 12 A. Jedzinskas, 54358
- 12 V. Norkaitis, 46821
- 12 J. Andriukaitis, 54364
- 12 M. Pakelplienė, 39071
- 12 J. Pikutienė, 19296
- 12 P. Stasiukynas, 41916
- 12 M. Vidariene, 44287
- 12 J. Narkaitis, 52892
- 12 A. Benesinas, 40206
- 12 J. Gogužienė, 33186
- 12 A. Selinskas, 57368
- 12 P. Katienė, 47282
- 12 J. Sasukynas, 16256
- 12 L. Radzevičienė, 38807
- 12 J. Kata, 47251
- 12 M. Daunaras, 45385
- 12 E. Littleford, 37915
- 12 L. Gutauskienė, 31659
- 12 M. Savukiniene, 22402
- 12 A. Jablaciene, 37889
- 14 J. Zilis, 47404
- 14 M. Arzuolaitienė, 30151
- 14 A. Praškevičius, 18617
- 14 S. Praškevičienė, 36215
- 14 I. Pastarnokas, 48792
- 14 V. Žibas, 41599
- 14 M. Spalciene, 51010
- 14 M. Blaškis, 29569
- 14 K. Seštokas, 61018
- 14 P. Kamarauskas, 32001
- 23 B. Čornauskas, 56692
- 24 J. Gažauskas, 1649
- 24 E. Gažauskienė, 1650
- 24 M. Terulis, 6885
- 24 J. Kunickas, 10935
- 24 O. Kaminskiene, 16134
- 24 A. Janinas, 19435
- 24 K. Galbutis, 39205
- 24 M. Vatulionienė, 42519
- 24 M. Margelienė, 47017
- 24 P. Hulmenskienė, 47250
- 24 P. Samulevičius, 53789
- 29 A. Katsauskas, 29172
- 29 K. Silenskis, 46754
- 29 T. Lucas, 23502
- 29 P. Balsis, 54378
- 30 P. Pėstininkas, 56861
- 30 P. Gegžna, 44671
- 30 W. Meškunas, 49844
- 36 J. Sabonaitis, 44682
- 36 J. Tamosiunas, 41304
- 36 D. Lekis, 40161
- 36 O. Galalickienė, 36710
- 36 J. Krag, 41327
- 36 M. Vilkauškas, 49838
- 36 C. Vilkauškas, 21465
- 36 Th. P. Scott, 50101
- 40 V. Zambauskas, 53676
- 41 J. Petrukonis, 56345
- 41 S. Valentukiewicz, 57086
- 42 A. Karšokas, 56207
- 42 P. Dėdlinas, 45349
- 42 E. Raulinaitienė, 19716
- 42 J. Bačiūnas, 50784
- 42 J. Dėdlinas, 322978
- 42 S. Dėdlinas, 56878
- 42 A. Papelickienė, 12069
- 42 J. Macijauskas, 48303
- 42 K. Drungilienė, 56123
- 42 B. Medreckienė, 48418
- 42 J. Savička, 23104
- 50 M. Pranciūnas, 46187
- 50 P. Bučinskienė, 40720
- 50 M. Breivienė, 37125
- 50 S. Chesteris, 57040
- 50 S. Kazlauskas, 52213
- 50 K. Markunienė, 52215
- 50 J. Berčiūnas, 37126
- 50 J. Morkunas, 43728
- 50 L. J. Paulauskas, 34350
- 50 St. Dziugis, 41343
- 50 I. Dziugienė, 24364
- 50 M. Paulauskienė, 19544
- 50 A. Raulinaitis, 51822
- 50 J. Gibavičius, 52909
- 50 J. Bunickienė, 52051
- 50 V. Antanavičius, 43535
- 50 P. Bekšienė, 35904
- 50 A. Kundrotas, 46342
- 50 M. Petruševičienė, 57412
- 50 A. Zvalauskas, 39932
- 50 U. Ašmenskienė, 47432
- 50 M. Zilis, 20820
- 50 J. Papis, 47280
- 50 E. Jonaitienė, 55530
- 50 J. Petronis, 37078
- 50 M. Latvilienė, 57054
- 50 M. Valatkevičienė, 59041
- 50 O. Pavilaitienė, 43864
- 57 J. Pavilaitis, 22040
- 57 D. Kučionienė, 43945
- 57 A. Steponavičius, 46940
- 57 R. Jasinskienė, 56478
- 57 K. Lelcekas, 18393
- 57 S. Kisiūnas, 39640
- 57 M. Naginionienė, 57131
- 57 J. Struckis, 44718
- 57 J. Anušaitis, 34115
- 57 A. Latvis, 31205
- 57 J. Virašius, 57913
- 57 P. Naginionis, 50901
- 57 J. Gibavičius, 57129
- 57 D. Valatkevičius, 53092
- 57 M. Naujokienė, 37511
- 57 J. Pacenka, 51154
- 57 J. Pumeris, 42855
- 57 S. Aleksandravičius, 47036
- 57 O. Aleksandravičienė, 47035
- 57 A. Jurašienė, 47275
- 57 A. Lukoševičius, 56211
- 57 M. Bellunas, 31956
- 57 R. Račia, 22860
- 57 M. King, 36234
- 60 A. Kasulaitis, 58462
- 60 O. Smilgienė, 56542
- 62 A. Balševičius, 18446
- 62 J. Tumosa, 41369
- 62 J. Tamasauskas, 54975
- 62 A. Ambrazūnas, 45920
- 62 M. Zienienė, 45917
- 62 K. Laučaitis, 44312
- 62 Z. Laučaitienė, 42534
- 62 E. Zalcienė, 35561
- 62 K. Zienis, 35562
- 62 A. Leščinskis, 58622
- 62 V. Cevaina, 55108
- 62 B. Leščinskienė, 58623
- 62 A. Samolaitis, 58336
- 64 M. Brazauskienė, 52070
- 64 A. Brazauskas, 20646
- 66 K. Černauskienė, 20687
- 66 J. Černauskas, 20584
- 67 R. Nenortas, 33902
- 67 M. Salestinienė, 21972
- 67 A. Nenortienė, 32462
- 67 T. Paškevičius, 32464
- 67 F. Baranauskienė, 48306
- 67 A. Baranauskas, 53190
- 75 N. Petrušienė, 48848
- 75 J. Smulkštys, 45741
- 75 O. Smulkštie, 45936
- 76 D. Raškevičius, 56351
- 79 A. Remežis, 32255
- 79 O. Remežienė, 43090
- 82 O. Adomaitienė, 39307
- 82 P. Milinauskas, 25182
- 82 J. Burdžauskienė, 26031
- 86 S. Vaitulevičius, 54394
- 86 M. Jankevičius, 34772
- 86 O. Sadauskienė, 39665
- 86 A. Vaišna, 53443
- 86 S. Vaišienė, 55893
- 86 K. Kumža, 55698
- 86 O. Kučinskienė, 42555
- 86 Z. Monšienė, 50405
- 87 V. Uždavinys, 35816
- 87 I. Yager, 42981
- 87 M. Algomienė, 41998
- 87 P. Stugdienė, 36338
- 87 P. Sertvitis, 42674
- 87 M. Baršienė, 59627
- 87 K. Butkus, 43554
- 87 I. Kuzelka, 31379
- 87 P. Elakis, 36570
- 87 C. Balkienė, 56251
- 87 M. Elakienė, 36571
- 87 L. Balkienė, 35923
- 87 J. Sugdinis, 35702
- 87 J. Grabauskienė, 38095
- 87 M. Sukienė, 36727
- 87 I. Grakauskas, 46567
- 87 J. Šukis, 36340
- 87 A. Bažis, 28756
- 87 V. Alkrosas, 47445
- 87 J. Strazdas, 21712
- 87 J. Strazdienė, 35668
- 87 J. Papeika, 29808
- 87 I. Papeikienė, 29809
- 87 B. Kavaliuskas, 32903
- 87 R. Sakaitienė-

- 106 K. Seliutienė, 54182
- 106 O. Smith, 54395
- 106 P. Anskelis, 53942
- 106 C. Mitchell, 40746
- 106 M. Baronas, 55455
- 107 J. Tininis, 37351
- 109 J. Butkauskas, 8186
- 109 A. Žilinskas, 34024
- 109 K. Klebas, 30847
- 121 A. Ivanauskienė, 47450
- 124 M. Januškevičienė, 24866
- 126 M. L. Vasil, 29895
- 126 V. Lasky, 19408
- 126 M. Lasty, 46605
- 126 A. Oskartienė, 22631
- 126 I. Matulionis, 33914
- 128 J. Zaltauskas, 37963
- 133 G. Metkienė, 57606
- 133 K. Targauskienė, 38313
- 133 M. Pranskunienė, 53715
- 133 O. Kalviniene, 50155
- 133 A. Urlickienė, 57605
- 133 K. Juškie, 44818
- 133 D. Urlickis, 42697
- 133 J. Urlicka, 28300
- 133 J. Urlickis, 38314
- 133 Ch. Urlickienė, 57696
- 139 A. Kučinskienė, 40626
- 139 R. Kučinskis, 32942
- 139 U. Andrusaitienė, 46580
- 139 S. Gustis, 48636
- 139 J. Gustienė, 48635
- 144 I. Wiltracienė, 57228
- 144 J. Stadalnikas, 57319
- 144 M. Arminas, 46858
- 144 D. Berbylas, 47465
- 144 A. Sinkevičienė, 49941
- 144 N. Mauricas, 38694
- 147 J. Karpavičius, 46763
- 155 A. Andriulis, 43253
- 155 A. Salaskevičienė, 22892
- 156 J. Krutulis, 37252
- 156 St. Jokubynas, 35427
- 156 J. Paulavičius, 36748
- 157 J. Pavilonis, 19886
- 158 J. Černius, 36114
- 158 J. Paukštaitis, 36119
- 158 P. Kloga, 36991
- 158 M. Genienė, 33550
- 158 St. Genis, 36990
- 158 M. Jurienė, 50933
- 158 A. Ascher, 49953
- 171 P. Butautienė, 51902
- 183 K. Šimkus, 58844
- 185 P. Sutkus, 24990
- 185 P. Petrauskas, 28608
- 185 I. Kolas, 40783
- 185 P. Sutkienė, 48860
- 185 O. Turkevicius, 56783
- 185 L. Kolienė, 56856
- 185 E. Zaranckienė, 58580
- 185 M. Kantrimas, 36435
- 185 E. Radzienė, 58554
- 185 P. Laučienė, 40081
- 185 O. Drungilienė, 48858
- 185 M. Drungilas, 40275
- 185 F. Raškevičienė, 48973
- 185 J. Čipariene, 42581
- 185 V. Čiparis, 39406
- 185 J. Kolbas, 56637
- 185 V. Kalbosienė, 52683
- 185 T. Antanavičienė, 48865
- 185 P. Remelkis, 38942
- 185 M. Simutienė, 50730
- 185 I. Vickys, 48773
- 185 P. Laskevičienė, 49459
- 185 J. Adomaitis, 36128
- 185 P. Bertauskienė, 48864
- 185 J. Labauskas, 52962
- 185 A. Pulcinskis, 46258
- 185 J. Petrauskas, 28060
- 185 P. Vaitkus, 37113
- 185 O. Vaitkienė, 37114
- 185 B. Klapatauskas, 49076
- 185 D. Lemenienė, 48375
- 185 A. Remenis, 36496
- 185 S. Bartkus, 25772
- 185 P. Kesilis, 38693
- 185 O. Kesilienė, 45598
- 185 A. Kiela, 48855
- 185 O. Kabauskienė, 52963
- 185 O. Kantrimienė, 48974
- 185 J. Kiliene, 36915
- 185 M. Slenienė, 46612
- 185 J. Bartkienė, 49014
- 185 V. Radzius, 66136
- 185 D. Tabanavičius, 49012
- 185 K. Untullenė, 46257
- 185 B. Sibulskienė, 48776
- 193 C. Hopkin, 58882
- 193 J. Grusaitis, 45809
- 195 F. Laban, 59707
- 195 H. Saban, 56882
- 198 B. Galdickienė, 39419
- 198 M. Galdikas, 39419
- 198 O. Jankauskienė, 54211
- 198 F. Jankauskas, 51928
- 234 M. Paknis, 33815
- 234 P. Klatauskas, 26296
- 234 J. Ziurilis, 27189
- 234 A. Kardokas, 38397
- 234 J. Jogis, 18189
- 247 O. Palubinskienė, 19691
- 256 V. Grigarevičius, 30213
- 256 O. Grigarevičienė, 26869
- 256 A. Rudzius, 29768
- 256 Ch. Hanumand, 42724
- 256 V. Hanumand, 42725
- 256 J. Lukoševičius, 35627
- 256 N. Makarevičius, 29343
- 256 T. Gregaravičius, 55511
- 262 F. Kripas, 58513
- 262 T. Urmanienė, 57631
- 262 A. Kaminskiene, 58564
- 262 K. Grinius, 26181
- 262 Ch. Ribikauskienė, 30196
- 262 O. Griniene, 57458
- 262 G. Grinius, 57628
- 274 K. Armonas, 35302
- 280 O. Ratičienė, 52777
- 289 E. Stanevičienė, 60394
- 289 B. Pikelis, 57374
- 315 A. Pasera, 47881
- 347 J. Rušas, 55275
- 347 A. Gumauskas, 50862
- 352 L. Ganavičius, 46491
- 352 M. Armonas, 54337

352 M. Majauskienė, 45809
 352 J. Majauskas, 46333
 352 A. Valašis, 56773
 352 A. Rauba, 56555
 352 R. Missel, 29840
 352 V. Januška, 35011
 352 J. Ambrazas, 33966
 352 L. Stančauskas, 19761
 352 Z. Masellunas-Missel, 28105
 352 V. Biskellunas, 43184
 352 A. Lžainienė, 57175
 352 A. Andriulionis, 45152
 362 P. Cipla, 23311
 362 T. Čeplienė, 44259
 M. J. VINIKAS,
 SLA sekretorius.

Kuopų Susirinkimai

Waterbury, Conn. — Kadangi rugsėjo 7 dieną, 1947 m., SLA 11 kuopos yra rengiamas piknikas, tai kuopos susirinkimo po pietų nebus. Susirinkimas bus tą pačią dieną lygiai 9 valandą

Amerikos Lietuvių Veikla

Brooklyn, N. Y.

Lietuviai Okupuos Maspethą

Rugpjūčio 24 dieną, jeigu oras bus tinkamas, tai ta diena Didžiojo New Yorko lietuviams liks neužmirština. Tą dieną Klasėiaus parke, Maspeth, įvyks lietuvių biznierių piknikas, kurį rengia virš 50 biznierių.

Kiekvienas biznierių savo draugams ir kostumeriams pikniko bilietus išdalino dykai. Bendrai išdalinta 15,000 bilietų. Tai bus nepaprastas įvykis.

Linksmi Pasivažinėkite su Socialdemokratais

Rugpjūčio 31 d. Brooklyno Lietuvių Socialdemokratų 19 kuopa rengia išvažiavimą busais į Parmelles Hotel Daržą, Paterson, N. J. Tai bus linksmas pasivažinėjimas busais ir linksmas piknikas, kuriame bus progą pasimatyti ir padraugauti su linksmais New Jersey lietuviams.

Kurie norite šiam linksmame išvažiavime dalyvauti, tai butinai įsigykite buso bilietą, kurį galite gauti pas J. Buivydą, J. Jankuną, P. Kriaučiuką, B. Spudienę, J. Glaveską, A. Zvingilą ir kitus. K. J. P.

Pagavo 239 Svarų Tuna Fish

Brooklyno Žuvininkų ir Medžiotojų Klubas, rugpjūčio 12 d. žuvo New Jersey pakrantėse ir pagavo tuna fish 239 svarų. Tas giliukas pasi-taikė Walter Barzauskui. Kuomet žuvis užkibo ant meškerės, tai žuvininkų laivas paskui žuvies traukimą meškerį plaukiojo visą valandą laiko iki žuvis nuvargo ir pasidavė. Sugauta žuvis buvo parvežta į K. Šimansko ir K. Mikšo-Mitchell krautuvę Brooklyne ir čia žuvininkai žuvį pasidalino.

Wilkes Barre, Pa.

34 Wyoming Klono Lietuvių Diena

Pirmadienį, rugsėjo 1 dieną (Labor Day), Sans Souci parke įvyksta 34 Wyoming Klono Lietuvių Diena. Tai yra tradicinė Wyoming Klono lietuvių šventė.

Per keliolika metų šią dieną rengė lietuvių parapijų komitetas. Dabar per pastaruosius kelis metus rengia Dainos Draugija, susidedanti iš šešių didžiųjų lietuvių parapijų chorų, butent Wilkes Barre šv. Trejybės parapijos choras, vadovaujant muz. p-lei Onai Miliauskaitėi, Kingstono šv. Marijos parapijos choro, vadovaujant muz. J. J. Šaučiūniui, Luzernės šv. Onos parapijos choro, vadovaujant muz. Joku-bui Varaičiui, Plymouth šv. Kazimiero parapijos choro, vadovaujant muz. P. Karašauskui, Pittstono šv. Kazimiero parapijos choro, vadovaujant muz. Br. Voveriui ir Miners Mills šv. Praciškaus choro, vadovaujant seselėms.

Dainų programą pildys jungtinis choras susidedantis iš visų miestų parapijų chorų. Diriguos gerai žinomas šioje apylinkėje chorvedis muz. J. J. Šaučiūnas. Choras sudalnuos keletą gražių dainų. Kiekvienam malonu bus išgirsti.

Programas įvyks 5 val. po pietų šokių pavilione.

Įžanginę kalbą pasakys Kingstono šv. Marijos parapijos klebonas kun. J. Inčiūra. Tarpe dainų gražią ir įdomią kalbą pasakys neseniai iš Europos atvykęs geras kalbėtojas, kuris papasakos kaip

lietuviams treminiai gyvena iš-tremime.

Pelnas nuo Lietuvių Dienos eina įsigijimui nuosavo parko. Daugelyje miestų lietuviams turi savo parkus, o Wyoming Klono lietuviams nieko neturi.

Tikslas yra geras. Tat apie-linkės kolonijų lietuviams yra kviečiami skaitlingai dalyvau-ti.

Lietuvių Dienos komitetas parke turės savo standą. Lietu-viai yra kviečiami išsigerti prie savo stando. Kiekvienas uždirbtas centas eis parko įsi-gijimui.

Nuoširdžiai kviečiame visus skaitlingai suvažiuoti. Išgirsit gražių dainų ir kalbų, praleisit smagiai paskutinę vasaros dieną ir paremsit gerą darbą, įsigysit nuosavą parką.

Kviečia Lietuvių Dienos Komitetas.

New York, N. Y.

Parodo Rusijos Vergų Stovyklas

Vieno namo langė, ant West 31-st Street, tarpe 7-th ir 8-th Avenue, New Yorke, yra išstatytas didelis Rusijos žemėlapis, kuriame raudonais taškais nurodomos Rusijos vergų stovyklos. Nuo kiekvieno raudono taško nuvestas siulas ir jo gale randa-si rusiška antspauduota kortelė tą liudijanti. Kaip tos dokumentalės kortelės buvo surinktos iš daugelio vergų stovyklų, tai tas yra paslap-tis.

Prie to padėtas didelėmis raidėmis parašas: "Jeigu ku-ris įrodys, kad šie dokumentai yra neteisingi, tam duosime \$1,000.00.

Lietuva "Tiesos" Puslapiuose

Valstybinė paskola ar sąmoningas piliečių apipilėsimas?

Grazinimo DP propagandai pagyvinti iš anapus geležinės uždangos retkarčiais atvežami punda "lietuviškos" spaudos — konkrečiau tariant — Vil-niujie išeinantis lietuvių komu-nistų organas Tiesa. Lietu-voškas jis tik savo šriftu, data ir redakcijos adresu.

Jau pats antgalvinis iš ru-sų kalbos verstas sukis — "visų šalių proletarai, vieny-kitės!" nejučiomis primena Vinco Kudirkos "Lietuvos til-to atsiminimus" ir jo garsųjį "Šagom" (žingine), nes juk ano ir šito užrašo "pisoriai" tie patys. Jeigu jau caro lai-kais jo baidydavosi lietuviški arkliai, tai dabar visas kultu-ringasis pasaulis kratosi iš tų pačių žemių einančio proleta-riato vieningumo...

Komunistinė spauda turi sa-vo speclinį veidą. Jos dien-raščiai daugiau panašūs į nu-sistovėjusius vienos partijos biuletenius, kurie skiriami tik tos partijos propagandai ir jos dievukų nuolatiniams garbini-mui. Pavardėjus vienerių metų komplektą, galima iš anksto atspėti, kas kuriam numerį bus rašoma sekančiais metais. Politiniai įvykiai paduodami nevisi ir tie patys — per sa-votišką minėtos partijos, di-desniu objektyvumu nepasižy-minčią prizmę. Tuo būdu vaiz-das skaitytoją pasiekia defor-muotas. Tačiau ir tokiam su-gadintam veidrody galima į-žvelgti vieną kitą smulkme-nėlę, padedančią atkurti de-formuotąją visumą, nes ir kom-unistinius laikraščius užpil-do žmogiška ranka nevisada sugebanti nukrypti nuo ge-neralinės partijos linijos. Tai-gi, ir iš Tiesos puslapių vis dėlto galima susidaryti apy-tikres išvadas apie dabartinį

Tie, kurie lankėsi Lietu-voje ir Rusijoje ir grįžė skel-bia lietuviams, kad Sovie-tijoje yra rojus, privalėtų į virš minėtą įstaigą nuvykti, joje skelbiamus faktus užgin-čyti ir tukstantinę pasiimti.

K. J. Paulauskas.

Baltimore, Md.

Didelės Išlaidės

Jums jau žinoma, kad šv. Alfonso parapijos ir mūsų lietuvių kolonijos karių Garbės Sąrašas bus šventinamas sek-madienį, rugsėjo 28 dieną, 1947 m. Tai bus didžiausias ir svarbiausias įvykis mūsų gyvenime nuo 1930 m., kuomet mes taip gražiai ir iškil-mingai minėjome musų D. K. Vytauto laimėjimus prie Žal-girio.

Iškilinėse dalyvaus J. M. vyskupas Shehan, Marylando valstijos gubernatorius Lane, miesto majoras D'Alesandro ir daug kitų, kaip valstijos taip Baltimore miesto įžymių val-dininkų. Begalo svarbu, kad visi lietuviams pasirodytų tą dieną vieningai veikią, kad visi lietuviams dalyvautų tos dienos parodoje.

Paroda prasidės 1 val. po pietų nuo Lietuvių Svetainės ant Hollins ir Parkin Sts. Da-lyvija maršuos Hollins iki Fremont, po tam Lombard ir Howard iki Saratoga.

Kviečiami draugijų nariai ir narės dalyvauti. Pageidau-jama, kad visi nešiotų savo draugijos ženklus-kukardas. Jokių išlaidų draugijai nebus. Mums labai svarbu žinoti apie kiek asmenų galima tikėtis iš jusų draugijos parodoje.

Kun. Dr. L. J. Mendelis.

džiū sužavėtas, mažais Par-rudinskas paklojo 500 rbl. grynais, o Utenos MTS trak-torininkai su brigadininku drg. Taranėliu pryšaky nutarė pa-aukoti pusantro mėnesio už-darbį ir paskolą jie pasirašė laukuose — prie savo trakto-rių...

Zarasų apskr. Rumšės vlsč. ukininkai paskolos laktų pa-sirašė 214,000 rbl. sumai.

Salako miestelio gydytojas Baitala paskyrė 1,500 rbl., to paties miestelio mokytojas B. Masonis — 1,700 rbl. Per dvi valandas salakiečiai valstybei paskolino 21,585 rbl.

Trakuose Grigiškių popie-riaus kombinato kolektyvo darbininkai taip pat lengva ranka pažėrė mėnesinį atlygi-nimą viršįjančias sumas, o mechanikas Gusievcas ir elek-tros cecho meistras Šustiče-kas, kaip importuoti atėjūnai, nepagalėjo dviejų mėnesių algos.

Pusanro mėnesio uždarbį dovanavo ir Kauno mėsos kombinato tarnautojai.

Nuo mėsininkų nenori atsi-likti meno darbuotojai. Antai — Vilniaus Dramos Teatro aktoriai per pusvalandį pasi-rašė 67,000 rbl. Daugiausia aukojo Mironaitė, Jackevičiu-tė, Kimontaitė — dviejų mė-nesių algas.

Vilniaus filharmonijos me-nininkai, kurie paskolos pasi-rašymo pagreitiniui gastro-liavo šiauliuose, Utenoje ir Telšiuose, vienbalsiai atsižadė-jo vieno mėnesio atlyginimo. Sialių Dramos Teatras per vieną valandą paskolino 36,000 rublių. Aktoriai — Juršys, Lūpinas ir teatro direktorius Buisra tarybiniam menui to-bulinti paskyrė pusantro mė-nesio algas.

Kauno Universiteto klinikų kolektyvas pasirašė 165,000 rubl. sumą, kuri toli prašoka jų mėnesinį uždarbį.

Tačiau bene daugiausia su-aukojo Vilniaus Universiteto profesoriai ir studentai. Spe-cialiai suauktaute mitinge da-lyvavo beveik du tukstantiai žmonių. Laktų pasirašyta už 1,100,000 rubl. Duosniausias buvo prof. Bučas (11,000 rubl.) ir prof. Vabalas-Gudai-tis (7,800 rubl.).

Galima būtų patiekti ir dau-giau panašių pavyzdžių, nes visos Tiesos puslapiai mirgė mirga paskolos pasirašymų kronikinėmis žinutėmis. Ta-

čiau jau ir iš čia patiektų aiš-kliai matom, kokių plačiu mas-tu paskola organizuojama ir kaip visi Lietuvos gyventojai prievarta verčiami atiduoti vieno mėnesio algas. "Aukoja" visi — ukininkai, darbininkai, tarnautojai, mokslininkai ir menininkai. Toks jų "entuziaz-mas" mums visiškai supran-tamas: nei vienas iš jų nenori patekti į Sibirą, o valstybinė paskola yra lyg ir savotiškas išsiperkamasis laidas.

Petro Cvirkos Mirtis

Apie netikėtą Petro Cvir-kos mirtį jau buvo rašyta tremtinių spaudoje. Mirties priežastys neaiškios. Atrodo, Lietuvoje pradeda siausti kom-unistiniams rašytojams pa-vojinga epidemija, stachano-višku tempu retinanti jų eil-es. Tikrosios priežastys, tikė-kimės, paaiškės kada nors vė-liau.

Cvirka, kaip nusipelnęs L. T. S. R. literatas ir politikos vyras, palaidotas valstybės lė-šomis. Jo kunas buvo pašar-votas Vilniuje — Svetimo Mi-nisterijos rumuose. Prie mi-nisterijos durų plevėsavo gė-dulingais žydais perrištos rau-donos vėliavos. Trispalvės, at-rodo, nesimatė, nes ir pačio-je salėje nuo lubų ant velionio kuno buvo nuleisti "raudoni kaspiniai, primenantieji pen-kiakampės raudonosios žvaig-ždės simbolį".

Taigi, anot Tiesos, Cvirka mirė kaip tikras bolševikas. Mums belieka pridurti — ir palaidotas (Rusų kapinėse) jis buvo taip pat kaip tikras bolševikas: be maldos, be tautie-čių ašarų ir jų užuojautos žo-džių — taip, kaip buna laido-jami naivūs savo žemės duob-kasiai...

Užuojautas dėl jo mirties tepareiškę TSRS tarybinių ra-šytojų sąjunga, Baltarusijos ir Kirgizijos tarybiniai rašy-tojai ir kiti svetimieji...

(Mintis)

14 šimtu 14

Įvairių juokų ir dainų kny-ga. Jeigu dar neskaitytė, tai reikalaukite. Kaina \$1.50.

Kita maža dainų knygelė, kaina 50 centų.

Reikalaujami kreipkitės: **JUOZAS RATKUS,** 901 S. W. 27-th Ave., Miami 35, Florida.

DYKAI DYKAI DYKAI

BIZNIERIŲ PIKNIKAS

Rugpjūčio-August 24 d., 1947 Metų Clinton Park, Maspeth, N. Y.

Gros J. PASKEVICIAUS Orkestras

Įžanga Visiems Dykai

PROGRAMA:

Virvės traukimas, Lenktynės maiše, Trikojos lenktynės, Pajū valgyto lenktynės, Krekių valgyto lenktynės ir Par-siuoko gaudymas.

Pasigauk ir bus tavo. Judami šaiveikslai. Dovanos lenkty-nių laimėtojams. Turėsi daug baikų, linksmi pasišoksi ir tas viskas DYKAI!

Įžangos tikietas reikalingas, gank jį pas vietas biznierių ar kreipkis į

LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA,

496 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Vardas _____

Adresas _____

Prisiųskite man _____ tikietų

Bus puiki progą pasilinksminti, pasimatyti su draugais ir daugiau pažinčių gauti. Dalyvaukite visi!

STANLEY INSURANCE SERVICE

INCORPORATED

GENERAL INSURANCE

209 East Fayette Street, Baltimore 2, Md.

TELEFONAS: PLAZA 3700

JOHN NAGHTEN & CO.

ESTABLISHED 1863, INSURANCE

1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Ceklai Išrašyti ir Pasiųsti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidento ir Išdinko Pasirašymui Rugpjūčio 16 Diena, 1947 Metų

Išmokėtos pomirtinės

MIKAS MARTINAITIS, 13 kp., Minersville, Pa., gimęs kovo 15 d., 1885 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 12 d., 1929 m., mirė birželio 26 d., 1947 m. nuo fracture of pelvis. Velionio pomirtinė išmokėta Emily Price ----- \$600.00

KAZYS JURAS, 38 kp., Brooklyn, N. Y., gimęs kovo 1 d., 1887 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugsėjo 6 d., 1915 m., mirė liepos 6 d., 1947 m. nuo sužeidimo. Velionio pomirtinė išmokėta brolio sunus, Albert Juras ----- \$600.00

MIKAS STIRNA, 51 kp., Bridgeport, Conn., gimęs lapkričio 15 d., 1890 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 15 d., 1915 m., mirė nuo širdies ligos. Pomirtinė išmokėta velionio sunui, Michael P. Stirna \$600.00

JUOZAS AMBRAZEVICIUS, 57 kp., Worcester, Mass., gimęs rugsėjo 15 d., 1881 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 1 d., 1920 m., mirė liepos 7 d., 1947 m., nuo carcinoma of larynx. Velionio sunui, Juozui Ambroze, pomirtinės išmokėta ----- \$1,000.00

JONAS BURNEIKIS, 70 kp., Cliffside, N. J., gimęs birželio 27 d., 1898 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 13 d., 1931 m., mirė liepos 21 d., 1947 m. nuo coronary thrombosis. Velionio moteriai, Josephine Burns, pomirtinės išmokėta ----- \$300.00

AGNIESKA URBONIENĖ, 122 kp., Chicago, Ill., gimus vasario 9 d., 1890 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 25 d., 1923 m., mirė balandžio 14 d., 1947 m. nuo hypertension. Velionės dukterei, Helen Urban, pomirtinės išmokėta ----- \$300.00

KAZYS ATMANAVIČIUS, 203 kp., Pittston, Pa., gimęs kovo 27 d., 1885 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 8 d., 1923 m., mirė liepos 21 d., 1947 m. nuo pulmonary edema. Velionio pomirtinė išmokėta Pranei Atmanavičienėi, Stanley ir John Atmanavičiams ----- \$1,000.00

Viso ----- \$4,400.00

Nuo pradžių šių metų bendrai viso ----- \$93,037.66

Išmokėtos ligoje pašalpos

A. RAGELIS, 7 kp., Pittston, Pa. Sirgo 10 savaitių ir 3 dienas -- \$126.00
 J. MELICOSKY, 18 kp., Westville, Ill. Sirgo 4 s. ir 5 d. ----- \$68.00
 A. KOVINSKI, 33 kp., Miners Mills, Pa. Sirgo 17 s. ir 3 d. ----- 153.00
 J. KARDINSKAS, 36 kp., Chicago, Ill. Sirgo 8 s. ir 3 d. ----- 102.00
 A. GARBLAUSKIUTE, 38 kp., Brooklyn, N. Y. Sirgo 13 s. ir 5 d. ----- 155.00
 E. RODGERS, 40 kp., Pittsburgh, Pa. Sirgo 6 s. ir 5 d. ----- 41.00
 D. KOLPAKAS, 50 kp., Binghamton, N. Y. Sirgo 7 s. ir 1 d. ----- 84.00
 V. SUTKUS, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 1 s. ir 3 d. ----- 9.00
 K. LEKECKAS, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 24 s. ----- 72.00
 B. SIPAVICIUS, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 14 s. ----- 117.00
 T. GLODAS, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 22 s. ir 2 d. ----- 73.00
 A. DIRVELIENE, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 4 s. ----- 24.00
 P. BAUPKUS, 63 kp., Chicago, Ill. Sirgo 18 s. ----- 90.00
 O. GRUBLAUSKIENE, 77 kp., Rockford, Ill. Sirgo 8 s. ir 1 d. ----- 41.00
 A. ZEMAITIS, 104 kp., Pittsburgh, Pa. Sirgo 8 s. ----- 72.00
 I. PLATUKIS, 114 kp., Hazleton, Pa. Sirgo 19 s. ir 1 d. ----- 85.50
 J. GESTAUTAS, 122 kp., Chicago, Ill. Sirgo 18 s. ir 1 d. ----- 90.50
 U. JASEVICIENE, 134 kp., Chicago, Ill. Sirgo 18 s. ----- 108.00
 E. REICOSKY, 145 kp., Byesville, Ohio. Sirgo 1 s. ----- 6.00
 M. SIDARAS, 155 kp., Benld, Ill. Sirgo 4 s. ir 2 d. ----- 52.00
 R. LEVANAVICIENE, 203 kp., Pittston, Pa. Sirgo 9 s. ir 1 d. ----- 55.00
 K. ATMANAVIČIUS, 203 kp., Sebastopol, Pa. Sirgo 1 s. ir 3 d. ----- 13.50
 J. DAMBRAUSKAS, 203 kp., Sebastopol, Pa. Sirgo 7 s. ----- 42.00
 A. HASKINS, 207 kp., Manchester, Conn. Sirgo 1 s. ----- 6.00
 P. KLEIZIENE, 207 kp., Manchester, Conn. Sirgo 4 s. ----- 24.00
 A. SABOSKY, 214 kp., St. Louis, Mo. Sirgo ----- 12.00
 V. PAULAVICIUS, 232 kp., Thomas, W. Va. Sirgo 13 s. ir 5 d. ----- 70.00
 L. URBELIS, 272 kp., Amsterdam, N. Y. Sirgo 4 s. ir 2 d. ----- 52.00
 K. KASPĀRAS, 281 kp., Nanty Glo, Pa. Sirgo 6 s. ir 3 d. ----- 58.50
 O. VAICIUNIENE, 304 kp., Buffalo, N. Y. Sirgo 10 s. ir 4 d. ----- 64.00
 J. PETRONIENE, 304 kp., Buffalo, N. Y. Sirgo 7 s. ir 1 d. ----- 32.25
 B. ZAGRECKAS, 304 kp., Buffalo, N. Y. Sirgo 14 s. ir 1 d. ----- 117.75
 V. RUCINSKAS, 326 kp., Bristol, Conn. Sirgo 19 s. ir 4 d. ----- 123.00

Viso ----- \$2,253.50

Nuo pradžių šių metų bendrai viso ----- \$98,619.00

M. J. VINIKAS,

SLA sekretorius.

JUOZAS STALINAS

arba

Kaip Kaukazo Razbaininkas Pasidarė Rusijos Diktatorium

Tokią brošiūrą yra parašęs J. Pilipauskas, kuris pažysta Staliną nuo jo kuklystės. Čia nušviestas visas Rusijos diktatoriaus gyvenimas: kaip jis rubavo-jo bankus ir kaip jis žudė savo sebrus. Ne prasima-nymai ar šmeižtai, bet istoriniai faktai, su datų, viet-ųjų ir vardų nurodymais.

Brošiūra didelio formato, raudonais kaip krau-jas viršeliais, 32 puslapiai grynų faktų, kaina tik 25 centai. Gaunama "KELEIVIO" knygyne:

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.